

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСЬ З'ЯЎЛЯЕЦЦА ПРЫХІЛЬНІЦАЙ ПАЛІТЫКІ ЮНЕСКО

Са словамі ўдзячнасці за падтрымку Беларусі з боку ЮНЕСКО ў ліквідацыі наступстваў чарнобыльскай катастрофы, а таксама ў галіне адукацыі і культуры звярнуўся прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка да генеральнага дырэктара гэтай буйнейшай міжнароднай арганізацыі ў час іх сустрэчы 7 верасня. Кіраўнік нашай дзяржавы выказаў надзею, што ЮНЕСКО не пакіне без увагі меры, якія цяпер прымаюцца ў

нашай рэспубліцы па буйнамаштабнаму рэфарміраванню агульнаадукацыйнай школы і захаванню нацыянальнай культуры. Аляксандр Лукашэнка заявіў, што наша краіна з'яўляецца прыхільніцай палітыкі, якую прадэманструе ЮНЕСКО. Ён асабліва адзначыў той факт, што гэта міжнародная арганізацыя ў аснове сваёй дзейнасці ў абароне дэмакратыі і правоў чалавека ставіць захаванне міру на Зямлі. Паводле слоў прэзідэн-

та, Беларусь мае такі ж пункт гледжання ў гэтым пытанні, таму наша рэспубліка заўсёды будзе падтрымліваць ЮНЕСКО.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў вялікае значэнне гэтай арганізацыі, якая стала сусветным інтэлектуальным форумам. Ён падзякаваў Федэрыку Маёру за тое, што на пасадзе генеральнага дырэктара ЮНЕСКО ён імкнецца захаваць арганізацыю менавіта ў такой якасці.

У слове ў адказ Федэрыка Маёра выказаў удзячнасць прэзідэнту за сардэчную гасцінасць, з якой яго сустракаюць на беларускай зямлі ўжо другі раз. Ён адзначыў, што напярэдадні трэцяга тысячагоддзя і новага стагоддзя Беларусь, як і многія іншыя дзяржавы, цяпер адчувае шэраг праблем. Разам з тым генеральны дырэктар выказаў захапленне намаганнямі нашай краіны, накіраванымі на міжнароднае супрацоўніцтва, а таксама на выкананне абавязкаў, узятых Беларуссю ў ваеннай галіне і іншых сферах, дзе пытанні бяспекі і захавання міру стаяць асабліва востра.

Вольга ШЧАДРЫНА, БЕЛТА.

ПАДПІСАНЫ МЕМАРАНДУМ АБ СУПРАЦОЎНІЦТВЕ ПАМІЖ БЕЛАРУССЮ І ЮНЕСКО

Беларусь з вялікай павагай ставіцца да ЮНЕСКО і яе кіраўніцтва і з вялікай адказнасцю — да сваіх абавязкаў і абавязальнасцяў перад гэтай арганізацыяй.

Аб гэтым заявіў прэм'ер-міністр Сяргей Лінг у час сустрэчы з Генеральным дырэктарам ЮНЕСКО Федэрыкам Маёрам, які знаходзіцца ў нашай краіне з афіцыйным візітам. Яна адбылася раніцай 7 верасня.

Сяргей Лінг адзначыў, што Рэспубліка Беларусь стараецца рабіць усё магчымае, каб яе ўклад у дзейнасць ЮНЕСКО быў даволі адчувальны, і запэўніў,

што гэта лінія будзе працягвацца і ў далейшым. Ён таксама выказаў надзею, што цяперашні візіт Федэрыка Маёра ў рэспубліку надасць новы імпульс узаемаадносінам паміж Беларуссю і ЮНЕСКО.

Падзякаваўшы прэм'ер-міністру за цёплы прыём, які яму аказаны на беларускай зямлі, Федэрыка Маёра выказаў удзячнасць за павагу да ЮНЕСКО і

асабіста да яго персону. Ён падкрэсліў, што адносіны Беларусі з ЮНЕСКО развіваюцца вельмі добра і прадукцыйна, а дзейнасць прадстаўніцтва нашай краіны ў гэтай міжнароднай арганізацыі з'яўляецца вельмі актыўнай.

Вынікам сустрэчы Сяргея Лінга і Федэрыка Маёра стала падпісанне Мемарандума аб супрацоўніцтве паміж Рэспублікай Беларусь і ЮНЕСКО.

Людміла КЛАСКОЎСКАЯ, БЕЛТА.

ЗАЎТРА БУДЗЕ ЛЕПШ, ЧЫМ СЁННЯ?..

Таргі на Маскоўскай МВБ «заглохлі» пры каціроўцы 50 рублёў за долар

З якім задавальненнем многія расіяне адматалі б назад стужку гісторыі з пачатку фінансавога крызісу. Хаця б да таго часу, калі гранічная мяжа хістання рубля чырванела лічбай 9,5 рубля за долар. Усёго тры тыдні прайшло, а якія ўражальныя змены. Вымушаная дэвальвацыя, на якую пайшоў тады ўрад, выліваецца сёння ў абвальнае падзенне грашовай адзінкі. Інакш не назавеш падзеі на фінансавым рынку гэтай краіны. Цесна пераплеценныя сувязі з «суседкай», мы таксама з хваляваннем чакаем, што прынясе новы дзень.

Учарашні ў многіх выклікаў літаральна шок: на Міжбанкаўскай валютнай біржы ў Маскве курс дасягнуў... 50 рублёў за долар. Зразумела, апусціцца і легчы на дно расійскаму рублю не далі. Таргі былі спынены, а курс Цэнтрабанкам зафіксаваў на велічыні, што ўсталявалася напярканцы мінулага тыдня. Тым не менш, катастрофа рубля відавочна.

Аднак у Беларусі драматызаваць падзеі з нагоды «сямі-мільянага» скачка USD, здаецца, не маюць намеру. Многія эканамісты канстатуюць, што разбураную фінансавым крызісам Расію зараз чакае выбар паміж дрэнным і вельмі дрэнным. Гэта значыць паглыбленне крызісу чакае расіян у выпадку далейшага зацягвання з выбарам прэм'ер-міністра. Афіцыйныя асобы, дарчы, мяркуюць, што ў нас не можа адбывацца таго, што творыцца ў Расіі.

Вось думка начальніка ўпраўлення інфармацыі Нацыянальнага банка Беларусі Анатоля ДРАЗДОВА.

— Чаму ў Расіі церпяць ад крызісу ўкладчыкі? Па-першае, у расіян рэсурсная база банкаў на 30 працэнтаў была сфарміравана з укладаў насельніцтва. Па-другое, усе гэтыя грошы былі кінуты на фінансавы рынак. Што датычыцца нашай рэспублікі, то ў беларускіх банкаў рэсурсная база толькі на 10 працэнтаў сфарміравана з укладаў. І, галоўнае, у Беларусі ўсе крэдыты пайшлі ў рэальны сектар эканомікі.

— Тым не менш, пазабіржавы курс беларускага рубля ў сувязі з апошнімі падзеямі ў Расіі таксама істотна «закуляга».

— Для панікі падстаў няма ніякіх. Справа ў тым, што сёння на рахунках нерэзідэнтаў знаходзіцца каля 500 мільярдаў беларускіх рублёў і ў «расхістанні» курса не апошняя іх заслуга: проста нерэзідэнты спрабуюць кампенсавать страты на расійскіх рынках.

Афіцыйны Мінск упэўнены, што катаклізмы рэспубліку не чакаюць. Лічы, якія называюцца ў кулуарах і датычацца курса беларускага рубля, вагаюцца ад 75 тысяч рублёў за наяўны долар да 140 тысяч за безнаўны. Прычым многія са спецыялістаў не губляюць надзеі на тое, што менавіта ў такіх «цывілізаваных» рамках ён і вернецца. Калі гэта будзе — гэта ўжо іншае пытанне. А ў панядзелак днём на цэнным банкіотным рынку долар скупляўся валют-

чыкамі ўжо па 92—100 тысяч рублёў. Купіць USD было цяжка нават у мянял, магчыма, толькі па «завоблачнаму курсу».

Аднак вернемся да курса расійскага рубля. Вось думка на конт таргоў у Маскве загадчыка аддзела Інстытута эканомікі Нацыянальнай акадэміі навук Аляксандра ЛУЧАНКА:

— Курс 50 рублёў за долар нерэальны. На мой погляд, як толькі ў Расіі выберуць прэм'ер-міністра, курс рэзка ўпадзе. А зараз вядзецца нейкая гульня. Без цвёрдай рукі, зразумела, пачалося расхістанне валютнага рынку. Паўтаруся: гэта нерэальныя хістанні. Таму не трэба паддавацца паніцы.

Дарэчы, на думку Аляксандра Іванавіча, курс долара, калі будзе зацверджана кандыдатура кіраўніка расійскага ўрада, ўпадзе і спыніцца прыблізна на 14 рублёх за долар.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ У КАМЕРЦЫЙНЫХ БАНКАХ І АФІЦЫЙНЫ КУРС, УСТАНОВЛЕННЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫМ БАНКАМ НА 7 ВЕРАСНЯ 1998 г. (па стану на 15.00)

Назва банка	USD		DM		EUR		Тэлефон для даведак
	Купля	Продаж	Купля	Продаж	Купля	Продаж	
Мінск (017)							
Мінсккомплексбанк	60000	60500	34300	34700	4300	4450	228-2047
Прыорбанк	59000	60500	33900	34700	3000	4400	245-5721
Нацыянальны банк РБ афіцыйны курс	(курс для безлічэных рэалізац)						Курс на 08.09.1998
Цэнтрабанк Расіі	50600		29329,93		3000		
	16,9		10,9756				

На працягу дня ўстаноўлены курсы могуць мяняцца, курсы галоўнага ўпраўлення банка могуць неістотна адрознівацца ад курсу, устаноўленага ў абменных пунктах. Інфармацыя атрымана ад галоўнага ўпраўлення негандлёвых аперацый адпаведных банкаў.

Агенцтва ГРАЎЦОВА.

Першы выпуск штогадовага даведачнага альманаха «Курсы Нацбанка РБ і Цэнтрабанка РФ» за перыяд з 1990 па 1997 гады можна набыць, пазваніўшы па тэл. (017) 228-59-80.

3 Оршы свята беларускага пісьменства «пераязджае» ў Пінск. А раптам — і ва ўсе іншыя гарады, мястэчкі, вёскі Беларусі?..

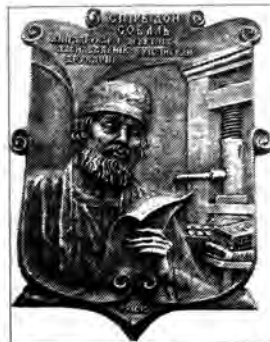
У знакітым, багатым на гістарычныя падзеі горадзе Орша ў мінулыя нядзелю прайшло сапраўды грандыёзнае, з размахам, свята — Дзень беларускага пісьменства. На яго правядзенні афіцыйна было абвешчана, што наступным месцам святкавання стане не меней знакаміты Пінск.

Па традыцыі гасцямі аршанскага свята, якое, дарэчы, з сёлётыя верасня набывае афіцыйны статус дзяржаўнага, былі вядомыя пісьменнікі, журналісты, дзяржаўныя афіцыйныя асобы. Соўчанае надвор'е, восеньская афарбоўка паркаў і сквераў, прыязныя ўсмешкі на тварах — усё сведчыла, што не так ужо і дрэнна жыць людзі і ў Оршы, і ва ўсёй нашай краіне. Невыпадковым элементом у праграме ўрачыстасцяў сталася фотавыстаўка «Беларусь аптымістычная» (яе арганізатар — Грамадскі прэс-цэнтр Беларускага Дома прэсы).

Відаць, Орша даўно не бачыла (а мо і зусім не сустракала на сваіх вуліцах) адразу столькі пісьменнікаў, кожны з якіх гатовы быў чытаць вершы, надпісваць аўтографы на

сваіх кнігах, весці дыскусіі з чытачамі... Уладзімір Някляеў і Сяргей Законнікаў, Леанід Дранько-Майсюк і Павел Саковіч, Навум Гальпяровіч і Леанід Левановіч, Адам Мальдзіс і... Сапраўды, каму, як не пісьменнікам, несці павагу, любоў да слова, да роднай літаратуры, нацыянальнай культуры ў масы, да шырокай грамады.

І таксама — каму, як не журналістам, выдаўцам, паліграфістам, распаўсюджвальнікам перыёдыкі. «Звязда» трымала і трымае гэтае перакаванне ў памяці. Таму на свяце, на галоўнай аршанскай плошчы, і была заўважаная, прыкметная наша газета — праз стэнд, праз латарэю, якую праводзілі ўжо спецыяльна для аршанцаў і гасцей горада, для ўсіх удзельнікаў свята. Па традыцыі «Звязда», акрамя іншых прызоў, разы-

грала жывыя прызы — пёўня і курыцу, якія спакойна, без лішняга шуму чакалі свайго часу і сваіх новых гаспадароў у клетцы. Прадаставіла жывыя прызы Аршанская птушкафабрыка, за што яе калектыву і кіраўніцтву вялікі дзякуй. Шчаслівай уладальніцай пёўня стала кіраўнік Магілёўскага абласнога аддзялення «Белсаюздруку» спадарыня Бабіч.

...Святкаванне ў Оршы Дня беларускага пісьменства падштурхоўвае і да наступных разваг. Добра было б, калі б дзень гэты, свята гэтае адначасова ладзіліся па ўсёй краіне. Каб не толькі ў друку адзначалася, што, маўляў, шаноўныя чытачы, у першую нядзелю верасня вас чакае такая падзея. А каб святкавалі, ушаноўвалі (лепей за ўсё — прыкметнай справай) беларускае слова, прыгожае пісьменства ва ўсіх раённых цэнтрах, ва ўсіх школах, бібліятэках, найперш там, дзе ёсць моладзь, дзе ёсць прыхільнасць да нацыянальнай культуры і роднай мовы.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.
На здымках: урачыстае адкрыццё свята; каля «Звяздоўскага» стэнда; мемарыяльны знак у гонар кнігадрукара і асветніка, заснавальніка Куцеінскай друкарні Спірыдона Собаля. Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Усміхнёмся!

Пытанне:
— Колькі часу пойдзе ў вас на вывучэнне кітайскай мовы?
Прафесар:
— Ну, гады дзве-тры... Але пры ўмове добрай размоўнай практыкі!
Дацэнт:
— Ну, год-два... Пры ўмове добрай размоўнай практыкі!
Студэнт:
— А калі здаваць?

Малюнак Леаніда РАЗЛАДАВА.

У БЕЛАРУСІ І ЮНЕСКО АГУЛЬНЫЯ МЭТЫ І ЗАДАЧЫ, ТАМУ ІМ ЛЁГКА СУПРАЦОЎНІЧАЦЬ

У нядзелю пачаўся трохдзёны афіцыйны візіт у Рэспубліку Беларусь генеральнага дырэктара ЮНЕСКО Федэрыка Маёра. У сярэдзіне дня ён прыбыў рэйсам нямецкай авіякампаніі «Люфтганза» ў нацыянальны аэрапорт «Мінск-2», дзе высокага гасця сустракалі міністр замежных спраў Беларусі Іван Антановіч, яго намеснік, старшыня Нацыянальнай камісіі па справах ЮНЕСКО Ніна Мазай, пастаянны прадстаўнік Рэспублікі Беларусь пры ЮНЕСКО Уладзімір Сянько і іншыя афіцыйныя асобы.

Адказваючы ў аэрапорце на пытанні журналістаў, Федэрыка Маёр асноўнай мэтай свайго візіту ў Беларусь назваў падпісанне шэрагу дамоўленасцяў з уладамі рэспублікі. Перш за ўсё, сказаў генеральны дырэктар ЮНЕСКО, неабходна разгледзець нашы ўзаемаадносіны ў галіне ліквідацыі наступстваў аварыі на ЧАЭС. На апошняй Генеральнай канферэнцыі ЮНЕСКО, паведаміў Федэрыка Маёр, было прынята рашэнне выдзеліць на гэтыя мэты яшчэ 189 тысяч долараў ЗША. За гады, што мінулі з моманту чарнобыльскай аварыі, гэта арганізацыя выдзеліла нашай краіне 2 мільёны долараў для ліквідацыі наступстваў катастрофы, дадаў Іван Антановіч. Ён салідарны з Федэрыка Маёрам у тым, што супрацоўніцтва паміж Беларуссю і ЮНЕСКО знаходзіцца на даволі высокім узроўні.

Іван Антановіч, у прыватнасці, падтрымаў ідэю Федэрыка Маёра рэфарміраваць ЮНЕСКО. Размова ішла таксама і аб тым, што гэта арганізацыя павінна садзейнічаць сродкамі адукацыі, навукі і культуры міру ва ўсіх краінах. Акрамя таго, ЮНЕСКО неабходна больш дынамічна рэагаваць на працэсы, што адбываюцца ў грамадстве, і быць сусветным інтэлектуальным форумам для абмену ідэямі. Прыкладам таго могуць служыць стварэння па ініцыятыве Федэрыка Маёра спецыяльныя сусветныя камісіі, такія як «Адукацыя да XXI стагоддзя», «Культура і развіццё». У іх рабоче прымаюць удзел людзі, якія вызначыліся ў той ці іншай галіне, а ўзначальваюць іх таксама вядомыя ва ўсім свеце палітыкі і грамадскія дзеячы.

Пасля перагавораў у МЗС высокі гасць адправіўся ў Нацыянальную бібліятэку краіны. Тут яго чакаў міністр культуры Аляксандр Сасноўскі. Каменціруючы па просьбе карэспандэнта БЕЛТА праведзеную гутарку, міністр адзначыў, што ў цэлым узровень супрацоўніцтва паміж Беларуссю і ЮНЕСКО ў галіне культуры можа ахарактарызаваць толькі са станоўчага боку. Ён высока ацаніў намаганні ЮНЕСКО ў галіне захавання традыцыйнай культуры. Цяпер гэта арганізацыя распрацоўвае новую канцэпцыю аховы гістарычнай спадчыны. Няма-ла зроблена ёю і для развіцця Нацыянальнай бібліятэкі нашай краіны, якая дзякуючы дапамозе ЮНЕСКО была аснашчана камп'ютэрным абсталяваннем. Федэрыка Маёр высока ацаніў план развіцця галоўнай бібліятэкі краіны, а таксама ўзровень сістэмы эстэтычнага выхавання ў Беларусі.

«У ходзе нашай гутаркі генеральны дырэктар ЮНЕСКО асабліва падкрэсліў, што рыначныя адносіны ў культуры — катастрофа для яе, і што дзяржава заўсёды павінна захоўваць свае пазіцыі ў гэтай сферы. Я яго поўнацэнна падтрымліваю», — сказаў Аляксандр Сасноўскі. Паводле яго слоў, у ЮНЕСКО прынята рашэнне выдзеліць некалькі дзясяткаў

тысяч долараў і на праграму па беларускай геральдыцы.

Федэрыка Маёра чакаў у Нацыянальнай бібліятэцы прыемны сюрпрыз. Тут адбылася прэзентацыя кнігі яго вершаў «Быць чалавекам», выпушчанай нядаўна выдавецтвам «Мастацкая літаратура». Генеральны дырэктар ЮНЕСКО вядомы ва ўсім свеце не толькі як вучоны і цудоўны арганізатар, але і як таленавіты паэт. Яго вершы, у якіх — філасофскае асэнсаванне жыцця, перакладзены на многія мовы, а цяпер і на беларускую. Праістараваў выданне народнай мастак Беларусі Арлен Кашкурэвіч.

Знаёмства з культурным жыццём нашай краіны высокі гасць прадоўжыў нядзельным вечарам у Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы, дзе адбылася яго сустрэча з прадстаўнікамі творчай інтэлігенцыі.

Звяртаючыся з прывітальнымі словамі да генеральнага дырэктара ЮНЕСКО, міністр культуры Аляксандр Сасноўскі запэўніў яго, што Беларусь заўсёды гатовая выконваць свае абавязальнасці перад гэтай буйнейшай міжнароднай арганізацыяй, якая займаецца пытаннямі культуры, адукацыі і навукі. Наша краіна ўступіла ў ЮНЕСКО 44 гады таму і з асаблівым поспехам развіваецца супрацоўніцтва ў галіне аховы гісторыка-культурнай спадчыны і традыцыйнай нацыянальнай культуры. Пад аховай ЮНЕСКО знаходзіцца Белавежская пушча, у кола інтарэсаў гэтай арганізацыі ўключана рэстаўрацыя Мірскага замка.

У словы ў адказ Федэрыка Маёра асноўную ўвагу сканцэнтравалі на галоўным напрамку дзейнасці ЮНЕСКО — садзейнічаць захаванню міру на Зямлі. Ён адзначыў, што людзі павінны выступаць супраць войнаў і насілля, выхоўваць адпаведным чынам моладзь, імкнучыся стварыць такі клімат у грамадстве, пры якім процістаянне будучы выключана.

Пагадненне аб супрацоўніцтве паміж ЮНЕСКО і Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі падпісана 7 верасня ў Мінску. Падпісы пад дакументам паставілі прэзідэнт акадэміі Аляксандр Вайтовіч і генеральны дырэктар ЮНЕСКО Федэрыка Маёр, які адзначыў, што ў нашай краіне з афіцыйным візітам.

Федэрыка Маёра сустракалі ў Нацыянальнай акадэміі навук не толькі як генеральнага дырэктара ЮНЕСКО, але і як выдатнага вучонага. Цяпер ён з'яўляецца правядзейным членам акадэміі больш чым дзесяці краін і членам Рымскага клуба. Федэрыка Маёра — аўтар звыш 80 навуковых артыкулаў у спецыялізаваных навуковых выданнях і шматлікіх навукова-папулярных работ па праблемах метабалізму галаўнога мозгу, перадаваў бяхіміі і малекулярнай паталогіі ў новавараджаных. Ён з'яўляецца заснавальнікам Цэнтра малекулярнай біялогіі аўтаномнага Мадрыдскага ўніверсітэта, а таксама ганаровым доктарам навук шэрагу ўніверсітэтаў, мае ганаровыя ўзнагароды многіх краін. Цяпер ён стаў яшчэ і ганаровым прафесарам Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Рашэнне аб прысваенні яму гэтага звання было прынята на апошнім пасяджэнні прэзідыума акадэміі, адпаведнае ж пасведчанне ён атрымаў на сустрэчы з беларускімі вучонымі, праведзенай адрозна пасля цырымоніі падпісання пагаднення.

Аксана ПІВАВАР,
Вольга ШЧАДРЫНА, БЕЛТА.

«Мы любім «Звязду», як роднае дзіця»

«Усе нашы блізкія знаёмыя і сябры, якія выпісваюць «Звязду», называюць сваю любімую газету «звёздкай» ці «зоркай». Яна нам свеціць даўным-даўно. І калі бывае, што яна запозніцца, то здаецца, што ў пакоі становіцца хмура. А як радасна, што «Звязда» выдаецца на беларускай мове, за што мы любім яе, як сваё роднае дзіця.

На нашу думку, газету нельга за штосяці папракнуць. Тут і пра вёску, і пра самую глухую глыбінку, і пра старых, якім сёння нялёгка, і пра палітычныя і гаспадарчыя падзеі... Ды хіба ўсё адзначыць? Журналісты пішуць змястоўна, напорыста, цікава, праблематычна. Газета дапамагае простым людзям у вырашэнні іх надзённых патрэб. Мы і нашы сябры будзем верныя сваёй любімай газеце».

Вось такое шчырае пісьмо ў адрас «Звязды» перадаў Аляксандр Міхайлавіч Лазоўскі з Навагрудка. Привезла ліст у рэдакцыю яго ўнучка Дар'я Высоцкая, вучаніца адной з мінскіх школ, з нагоды атрымання прыза. Выйграў дыван ён бабугі Зінаіда Уладзіміраўна Лазоўская. Праўда, пэўны час рэдакцыя не магла выкапаць сваё абавязальнасці перад ёю. І толькі дзякуючы генеральнаму дырэктару вядомага ў краіне АТ «Дываны Брэста» Сяргею Харытонавічу Федаруку мы змаглі гэта зрабіць. Няхай прыз «Звязды» створыць у вас, Зінаіда Уладзіміраўна і Аляксандр Міхайлавіч, яшчэ большую ўтульнасць і цеплыню.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА

ЦЭНАВЫ БАРОМЕТР КАМАРОЎКІ

Карэспандэнт «Звязды» наведваў у нядзелю Камароўку — галоўны рэспубліканскі харчовы рынак, у якім як у люстэрку можна ўбачыць дынаміку росту цен на многія тавары. Апошні раз рэдакцыя паведамляла аб цэнах на Камароўцы 3 дні таму. Як моцна за гэты невялікі тэрмін яны змяніліся, мяркуюць самі.

Больш за ўсіх падвергліся зменам на Камароўцы цэннікі на рыбу. Кілаграм мінтая зараз каштуе 125 тысяч рублёў (быў 98 тыс. рублёў), камбалы — 105 тысяч рублёў, аргенціны без галавы — 170 тысяч рублёў, кеты — 140 тысяч рублёў. Падскочылі ў цэне кансервавыя вырабы: бляшанка шпротаў (160 г) каштуе 37-42 тысяч рублёў (было 33 тысяч), печані траскі (230 г) — 125 тысяч рублёў (было 85 тыс.). Адрозна трэба заўважыць, што за рыбай на рынку вялікага натоўпу я не бачыў. Справа ў тым, што мінтай у дзяржгандлі каштуе яшчэ 118 тысяч рублёў за кіло.

Не вельмі моцна паднялася цана на алеі. Літр нерафінаванага разліўнога алею з Краснадарскага краю — «усяго» 100—105 тысяч рублёў. Бутэлька алею з больш далёкага замежжа — 115—120 тысяч рублёў. Амаль не змяніўся за апошні час кошт айчынных каўбасных і мясных вырабаў. Свіны філей каштуе 190—205 тысяч рублёў, ялавічына — 170—180 тысяч рублёў за кіло. Зноў падскочыў кошт імпортных курыных кумпячкоў — да 138 тысяч рублёў за кілаграм. Дзіўна, але «ножкі Буша» бралі на рынку даволі добра. Не ведаю чаму, бо ў дзяржаўным гандлі курыныя кумпячкі каштуюць не болей

як 115 тысяч рублёў.

На 2 тысячы падаражэў за апошнія дні цукар — 36 тысяч рублёў, і на 3 тысячы — пачак аўскай шматкоў «Геркулес» — 19-20 тысяч рублёў. Памяняліся цэннікі на імпортныя чай і каву. Стограмовая ўпакоўка растваральнай кавы з Індыі «NESCAFÉ» каштуе ўжо 180 тысяч рублёў (было 155 тысяч), а грануляваны чай (100 г) «Прынцэса Гіта» сёння ідзе па 42 тысячы рублёў (было 30 тыс.).

Радуе, што пачала таннець сякая-такая агародніна і садавіна: памідоры — 35—40 тысяч рублёў за кіло, перац — 30—35 тысяч рублёў, агуркі — 25—28 тысяч рублёў. Капуста на Камароўцы каштуе 12—16 тысяч рублёў, морква — 15—20 тысяч, дыбула — 30 тысяч, а бульба нават падаражэла на 1 тысяч — 13—16 тысяч рублёў.

Дзіцячыя памперсы вытворчасці «BABY DRY PLUS» падскочылі ў цэне амаль на 100 тысяч рублёў. Упакоўка зараз каштуе 460—470 тысяч рублёў. Хутэй за ўсё, і гэта не мяжа, бо ў аптэках яны каштуюць ужо 690 (!) тысяч рублёў.

Цэны на айчыныя цыгарэты засталіся ранейшымі: «Астра» — 9 тысяч рублёў, «Гродна» — 17 тысяч рублёў, а вось імпортны «LM» ужо пераваліў 50-тысячную мяжу за пачак.

Сяргей КУРКАЧ.

ПРЭЗІДЭНТ АРЫЕНТУЕ НА НЯЎХІЛЬНАЕ ВЫКАНАННЕ ДАМОЎЛЕНАСЦЯЎ

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. Р. Лукашэнка 7 верасня 1998 г. прыняў са справаздачай паўнамоцнага прадстаўніка Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у органах інтэграцыі — намесніка прэм'ер-міністра В. Б. Далгалёва.

Як паведаміла прэс-служба кіраўніка дзяржавы, В. Б. Далгалёў далажыў аб ходзе падрыхтоўкі да правядзення пасяджэння Між-дзяржаўнага савета «чацвёркі» — Саюза Беларусі, Расіі, Казахстана і Кыргызстана, а таксама Вышэйшага Савета «двойкі» — Саюза Беларусі і Расіі. Была выка-зана заклапочанасць станам ра-бочых матэрыялаў, што датычаць стварэння мытнага саюза, якія пакуль што не ўзгоднены. Паўна-моцны прадстаўнік прэзідэнта падкрэсліў, што Расія і Казахста-нам прыняты меры, якія па сут-насці зводзяць «на нішто» двух-гадовую работу Інтэграцыйнага камітэта «чатырох». Акрамя таго, Кыргызстанам парэфіраваны да-кументы па ўступленню ў Сусвет-ную гандлёвую арганізацыю (СГА), у выпадку падпісання якіх гэта краіна будзе абавязана вый-сці з мытнага саюза.

Прэзідэнт падтрымаў право-дзімы беларускім бокам курс на няўхільнае выкананне ўсіх між-на-

родных дамоўленасцяў у рамках як «двойкі», так і «чацвёркі», і да-ручыў зрабіць шэраг канкрэтных крокаў, накіраваных на кіраванне сітуацыяй у «чацвёрцы», а такса-ма на ўсебаковае інфармаванне членаў Вышэйшага Савета аб стане спраў у «двойцы».

Кіраўніку дзяржавы было да-ложана аб выніках дзейнасці ра-бочых груп па рэфарміраванню СНД і падрыхтоўцы да афіцыйна-га форуму па гэтай праблематы-цы, які адбудзецца 15-16 верас-ня ў Мінску.

Паўнамоцны прадстаўнік прайн-фармаваў прэзідэнта таксама аб дзеяннях расійскага ўрада ў сувязі з фінансавым крызісам у краіне.

Кіраўнік дзяржавы, заслухаў-шы на заканчэнне інфармацыю аб каардынацыі ўзаемадзеяння ўра-давых структур Беларусі і Расіі, даручыў прыняць далейшыя ме-ры ў мэтах павышэння эфектыў-насці сумесных дзеянняў па ўзнік-шых умовах.

БЕЛТА.

Удзельнікам і арганізатарам Міжнароднага плэнэру, прысвечанага памяці М. В. Неўрава

Сардэчна вітаю ўдзельнікаў Міжнароднага плэнэру «Вобраз Ра-дзімы ў выяўленчым мастацтве», прысвечанага памяці выдатнага дзея-ча выяўленчага мастацтва XIX стагоддзя М. В. Неўрава.

Прыемна, што магілёўская зямля, якая дала гісторыі шмат та-ленавітых людзей, прадаўжае традыцыю правядзення творчых сустрэч майстроў мастацтваў, тым самым звязваючы разам мінулае, сучас-нае і будучае. Менавіта такія штогадовыя мерапрыемствы садзейні-чаюць захаванню культурнай і духоўнай спадчыны народаў-братоў, дапамагаюць адчуць глыбіню нашых духоўных пачаткаў, даюць маг-чымасць далучыцца да высокіх твораў культуры, абмяняцца вопы-там, больш даведацца адзін пра аднаго.

Міжнародны плэнэр, прысвечаны памяці Мікалая Васільевіча Неўрава, — прыкметная падзея ў культурным жыцці Беларусі, краін блізка-га і далёкага замежжа, ён уяўляе сабой праяву рэалістычных тра-дыцый у мастацтве, дэманструе жыццёвую сілу творчасці, садзейні-чае стварэнню новых высокамастацкіх твораў.

Жадаю ўсім удзельнікам і арганізатарам Міжнароднага плэнэру цікавых сустрэч на беларускай і расійскай зямлі, новых творчых по-сехаў, шчасця, здароўя.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА

СПАЖЫВЕЦ

Расціслаў ЛЯТУН:

«Айчынных тавараў пры разумным попыце хопіць усім»

Кіраўнік упраўлення па ганд-лю таварамі культурна-бытаво-га і гаспадарчага прызначэння Мінгандлю Расціслаў Лятун лі-чыць, што зараз у краіне назіра-ецца нездаровы попыт на ўсе та-вары працяглага карыстання. Па-старых цэнах цалкам былі выкуп-лены тавары імпортнай вытвор-часці, такія як пральныя машы-ны, пыласосы, прасы, печы-СВЧ, відэа- і аўдыётэхніка. Па новых, астранамічных цэнах Мінгандлю гэтыя тавары пакуль купляць не збіраецца. Менавіта складанай тэхнікі з далёкага замежжа ў на-шых магазінах сёння няма. Ра-зам з тым ва ўсіх рэгіёнах Бела-русі пачаўся павышаны попыт і на айчыныя тавары працяглага карыстання. Попыт на тэлевіза-ры павялічыўся ўдвая, на хала-дзільнікі — на 130 працэнтаў, на дываны і мэблю — болей чым у 3 разы. Амаль ва ўсіх вялікіх і ся-рэдных гарадах рэспублікі попыт насельніцтва на тавары працяг-лага карыстання перавышае прапанаванне. Гэта становіцца параджае дэфіцыт таго ці інша-га тавара. Па словах Расціслава Мікалаевіча, адміністрацыя мага-

зінаў мае права ў гэтым выпад-ку абмяжоўваць колькасць про-дажу аднаго віду тавараў у адны рукі. Калі гэтага не рабіць, то ў краіне зноў расквітнее спекуля-цыя. Акрамя таго, сёння часова забаронены продаж тавараў працяглага карыстання юрыдыч-ным асобам па безнаўплатнаму раз-ліку. Гэтыя меры часовыя, лічыць спадар Лятун, і праз трыдзень-другі яны будуць адменены.

Па меркаванню супрацоўніка міністэрства, тавараў працягла-га карыстання айчынных пред-прыемстваў вырабляецца дастат-кова, і калі попыт на іх вернецца ў разумныя рамкі, недахват у іх не будзе.

Прэс-сакратар міністра ганд-лю Вячаслаў Лявонаў лічыць, што ва ўсіх рэгіёнах гандаль поў-нацэнна насычаны прадуктамі хар-чавання. Што датычыцца тавараў працяглага карыстання, то іх са-праўды месцамі не хапае. Але гэта, па меркаванню прэс-сак-ратара, не гаворыць аб нейкіх збо-ях у гандлі, а ёсць рэакцыя рынку на нездаровы, ажыятаж-ны попыт насельніцтва.

Сяргей КУРКАЧ.

Жніво набліжаецца да «фінішу»

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў аддзеле зем-ляробства і раслінаводства Міністэрства сельскай гас-падаркі і харчавання, усяго ўбрава збожжавых і зерне-бабовых на плошчы 2,1 мільёна гектараў, што складае 83 працэнты ад засеянага.

Лізіруюць Гродзенская і Брэсцкая вобласці — 91 і 90,6 пра-цэнта адпаведна. Самыя нізкія паказчыкі за Магілёўшчынай — 73,5 працэнта.

Ураджайнасць працягвае зніжацца — учора яна складала 23 цэнтнеры з гектара. Самы высокі паказчык трымае Гродзен-шчына — 30,8 ц/га. Усяго намалочана 4,8 мільёна тон збожжа.

Мікалай ЛІТВИНАЎ.

Алігархі гатовы фінансаваць дыктатуру

Газета ўзяла інтэрв'ю ва Ула-дзімера Жырыноўскага, у якім, у прыватнасці, ён сказаў:

— Неабходна прадужыліць на-ступленне дыктатуры.

— Гэтая паргоса рэальная? — Так вырашыла Амерыка. Клінтан прыехаў, каб знайсці маг-чымых дыктатараў. Яны ўжо на-мечаны. Будучы цар — сярод ча-тырох чалавек, з якімі ён сустра-каўся. Гэта мэр Масквы Лужкоў, кіраўнік лібералаў Яўліньскі, губер-натар Лебедзеў і сакратар камуніс-

таў Зюганаў. Хто з іх? Не пытай-цеся пра гэта ў мяне.

— Якая роля фінансавых ба-ронаў, алігархаў?

— Яна фундаментальная ў раз-бурэнні Расіі, у дапамогу Захаду ў рабаванні яе багацця. Яны ўсімі сіламі падтрымліваюць гэты зла-чыны рэжым, і цяпер шэры кар-дынал Крамля Барыс Берасоўскі дабіўся адхілення клана Чубайса. Аднак Захад зразумее, што гэтая «дэмакратыя» больш некіруемая,

і для працягу выпампоўвання рэ-сурсаў з Расіі неабходна дыкта-тура. Алігархі гатовы яе фінанса-ваць.

— Вы не верыце Ельцыну? Прэзідэнт заявіў, што заста-нецца да 2000 года.

— Стары ўжо даўно павінен быў пайсці на пенсію. Ён спадзя-ецца на дзве каманды ўрачоў, якія яго лечыць, і не ўспамінае прыкла-ды Сталіна і Андропова. Менавіта медыкі іх забілі. Чаму яны не мо-

гуць зрабіць тое ж з Ельцыным, калі ён больш не будзе задаваль-няць?

— Ці існуе небяспека грама-дзянскай вайны?

— На жаль, так. Баяздольнасць арміі роўная нулю. На справе ня-ма нікога, хто б мог процістаяць паўстанню, і можа ўзнікнуць кры-вавая бойка, масавае забойства. Рускі народ павінен ратавацца са-мастойна.

«Кар'ера дэла сера»
(Італія).

ЛЁСЫ ЛЮДСКІЯ

І СТАЛІ СПАРТСМЕНЫ ФЕРМЕРАМІ

Ішоў дождж — і пчолы не ляталі. Настрой, прызнацца, быў не лепшым, тым болей, што амаль паўдня патрацілі ў пошуках пчальніка. На што ўжо намеснік начальніка Чашніцкага райсельгасхарча Аркадзь Лепацэнак, які больш за дваццаць гадоў аддаў працы на хлебнай ніве і ведае кожны луг і поле ў раёне, і той не мог даўмецца, дзе ж цяпер тыя пчолы і пчалары.

— Гэтай вясной пчальнік размяшчаўся вунь на тым узмежку, — крыху разгублена развёў рукамі Аркадзь Іванавіч, калі мы зарулілі на даволі малыяўнічы лужок, што раскніўся паміж кустоў і берагам невялічкай рачулі. — Вунь там стаялі пчаліныя домікі, а побач з хлечуком і вагончык Валодзі Шамбалёва. І дзе яны цяпер?..

Сапраўды, дзе? Колькі кіламетраў даваўся намастаць на бясчонках палыхаў дарогах, па якіх можа прайсці хіба што трактар ды яшчэ такі «рысак», як нястомны «УАЗік», пакуль не вырлілі на парэзаную глыбокімі калянамі дарогу і не заўважылі срод кустоў даволі малыяўнічы палі. Вось там і атабарыўся са сваімі пчоламі Уладзімір Шамбалёў.

Быў ужо надвечарок. Валодзя, па словах яго жонкі Таццяны, недзе падкошваў траву і васьмь-васьмь павінен быў з'явіцца.

Бо ёй неабходна было ехаць у вёску, хутка пастух прыгоніць жывёлу, дык трэба загнаць карову, бычка, накарміць свіней, курэй... Ці мала клопатаў у вясковай жанчыны, нават калі яна не працуе? Але ж Таня разам з мужам даглядае яшчэ і пчаліны, дзе амаль сотня пчаліных домікаў. Вось і цяпер маладзіца размешвала нешта ў звычайным бідоне. Заўважыўшы мой цікаўны позірк, пачала тлумачыць:

— Канец лета выдаўся вельмі дажджлівым, пчолы амаль не выліталі. І калі не падкарміць іх сіропам, то або загнінуць ад голаду, або пачнуць крадзіць мёд у суседзяў. Больш моцныя і працавітыя сем'і запасліся на зіму. Але не ўсе...

«Усе як у людзей», — падумалася ў тую хвіліну. Адны працуюць ад цяжкіх да цяжкіх, шчыруюць не шкадуючы сіл, іншыя ж не супраць урываць лішні кавалак. За сёлетні сезон тройчы давалася мяняць месца дыслакацыі: ранній вясной па-над рэчкай пчолы дужа шчыравалі на вярбе, у пасадках маладога сасняку, пасля перабраліся бліжэй да пасеваў донніку, іншага разнатраўя. Так вось і вандравалі з ім да самай восні.

Нарэшце падышоў і сам гаспадар. Высокі, статны мужчына, пра якіх прынята казаць: цэлы сажань у плячах. Заўважыўшы Аркадзя Іванавіча, прыязна ўсімніўся яму. На мяне паглядаў даволі насцярожана: якая патрэба прывяла незнаёмца ў такую далеч?

Уладзімір Уладзіміравіч аказаўся даволі гаваркім, хоць на першым часе быў стрыманым. Вясковыя людзі рэдка каму спяшаюцца раскрыць душу. А мне карцела даведацца, які гэта быў спартсмен (Таццяна — майстар спорту па акадэмічнаму вяславству, прызёр і пераможца многіх буйных спаборніцтваў, Уладзімір — першаразграднік па лыжах) адважыўся стаць фермерамі?

— Рашэнне гэта выспела спаквалі, — апавадае Таццяна. — Я ўзначальвала раённы спорткамітэт, Уладзімір — таварыства «Ураджай». Потым перабраліся ў

Уладзімір ГОЙТАН,
Чашніцкі раён.

Уладзімір ГОЙТАН,
Чашніцкі раён.

НАДВОР'Е СЁННЯ МЕСЯЦ

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца пераменная воблачнасць, без ападкаў. Вецер паўднёва-ўсходні, 5—10 м/сек. Тэмпература паветра ў Брэсце — 19—21, Гродне — 18—20, Мінску, Гомелі — 17—19, Віцебску — 16—18, Магілёве — 15—17 градусаў цяпла.

У наступныя дзве суткі без ападкаў, вецер паўднёва-ўсходні, 3—8 м/сек. Тэмпература ўначы — 4—9, удзень — 16—21 градус вышэй нуля.

Наступны нумар «Звязды» выйдзе ў чацвер, 10 верасня.

ВЫТВОРЧЫЯ ДРАМЫ

БЕЛАРУСКАЕ «САВЕЦКАЕ ШАМΠΑНСКАЕ» ЗАГАДАЛА ДОЎТА ЖЫЦЬ ЦІ ЧАСОВА ПАЙШЛО Ў ПАДПОЛЛЕ?

На Мінскім заводзе шампанскіх він спынена вытворчасць «Савецкага шампанскага», якое яшчэ некалькі дзён таму ў рознічным гандлі можна было купіць крыху больш чым за 100 тысяч «зайчыкаў», а на прадпрыемстве адпускная цана ўвогуле была смешнай — 79.700 рублёў за бутэльку.

Сітуацыя, трэба сказаць, склалася тут забытаная і далёкая ад усякай разумнай логікі. І ўсё «дзякуючы» рашэнню, кіруючыся яким, штомесяц вытворцы (у нашым выпадку шампанскага) могуць падняць адпускную цану ў айчынных разліковых білетах не болей чым на 2 працэнты. Канешне, гэта даволі прымальны варыянт і для прадаўца, і для пастаўшчыка, калі не лічыць галапіроўчых тэмпаў дэвальвацыі рубля і агульнай інфляцыі, якая імгненна з'ядае абаротныя сродкі.

Менавіта з рэзкім павелічэннем курса долара ўжо ў ліпені страты на кожнай бутэльцы выпушчанага «Савецкага шампанскага» складалі амаль 9 тысяч рублёў, а ў жніўні гэтая лічба павялічылася амаль удвая. Таму прыйшлося пайсці на неппулярныя меры — спыніць вытворчасць гэтай маркі шыпуча-пеністага напою. Гэта якраз той выпадак, калі выгадней не працаваць, чым працаваць. Дакладней, мудрэй проста не лезці ў даўгавую яму, з якой звычайна мяжуе банкруцтва. А паколькі працэс разліву шампанскага — не што іншае, як замкнёны вытворчы цыкл, і нават кароткачасовае спыненне парушыць усе тэхналагічныя працэсы прыгатавання гэтага напою. Завод яшчэ трымаецца за кошт выпуску шампанскага «Москва Златолава». Пры сённяшняй адпускнай цане на ўказаны напітак у 123.800 рублёў яго рэнтабельнасць была мізэрна малой. Праўда, яна яшчэ больш змяншаецца, калі адміністрацыя ад пакуль прыбытковай вытворчасці «Москвы Златолавай» страты ад выпуску «Савецкага шампанскага» — больш як 7 мільярдаў рублёў.

Калі па вялікаму рахунку, то для МЗШВ гэтая сума — не тыя грошы, над якімі варта плакаць. Дзяржаўная казна пакуль што дзень падаткамі атрымлівае ад работы сталічных шампаністаў каля 4 мільярдаў «зайчыкаў». Праўда, гэты фінансавы паток у бюджэт з кожным днём пачынае змяншацца, бо вінаматэрыялаў на заводзе засталася толькі на чатыры месяцы работы.

Старая гісторыя пра тое, як Мінскі завод шампанскіх він не можа пагасіць астаток валютнага крэдыту ў суме 1,9 мільёна долараў ЗША (уся сума складала 3 млн. долараў), узятых ў студзені 1997 года ў Белнeshэканомбанку для закупкі вінаматэрыялаў, ужо ўсім чыноўнікам аскамо набіла. Завод і сёння спрабуе канверсаваць родныя «зайчыкі» ў СКВ, аднак справа гэта марная. А таму пакуль кожны месяц паралельна з падаткамі банку прыходзіцца плаціць пеню — амаль два мільярды рублёў. Сітуацыя стала тупіковай. Няма магчымасці пагасіць і кошт вінаматэрыялаў, дадзеных МЗШВ пад слова гонару пастаўшчыкамі з Еўропы — Венгрыі, Славакіі, Румыніі. Сума за сыравіну таксама даволі круглая — больш як 2.600 тысяч долараў. Калі б замежныя партнёры не вырвалі ў свой час нашых вытворцаў шампанскага — завод даўно стаяў бы «на прыколе». А так тут яшчэ жывуць і спадзяюцца, што пытанне з канвертацыяй беларускіх «зайчыкаў» у валюту будзе вырашана і дзяржава па-ранейшаму будзе мець 450 мільярдаў рублёў (сума ўказана да падзення расійскага і, адпаведна, беларускага рублёў) падаткаў у год.

Калі ж разумення складанасці сітуацыі на МЗШВ у дзяржавы не будзе, то быць заводу на каленях. Не ад добрага жыцця, вядома, на прадпрыемстве шукаюць выйсце, як загрузіць лінію разліву пры адсутнасці вінаматэрыялаў. Хутка павінен убачыць свет віны вінаградны напітак «Дыскацатка», распрацоўваюцца яшчэ некаторыя напоі. Праўда, пры іх масавым выпуску мінскія вытворцы шампанскага страцяць свае прафесійныя навыкі па выпуску высокакаснай прадукцыі — айчыннага шампанскага, якое ўжо даўно атрымала міжнароднае прызнанне. І гэта пры адсутнасці стабільных экспартных паставак, якія абцяжараны многімі абставінамі. А дзяржава страціць надзейнага падаткаплацельшчыка.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

ФУТБОЛ ДАТЧАНЕ ПАВЕЗЛІ З БЕЛАРУСІ ТОЛЬКІ АДНО АЧКО, НАЗВАЎШЫ СВАІХ САПЕРНІКАЎ «МОЦНЫМ АРЭШКАМ»

Дагэтуль папярэднія адборачныя матчы, калі не лічыць сенсацыйнай перамогі над галандцамі, цяперашнія падначаленыя Міхаіла Вярвеева супраць еўрапейскіх сярэднячых правоўдзілі няўдала. Памятаеце дамашнія прайгрышы: нарвежцам — 0:4, чэхам — 2:4, шведцам — 0:1, шведам — 1:2, аўстрыйцам — 0:1? За чатыры гады выступленняў у матчах такога рангу сталічны стадыён «Дынама» нагогуль бачыў толькі дзве «нічы» з аднолькавым лікам 1:1. Праўда, сапернікі былі не Бог ведае якія — мальцінцы і латышы. За апошнія два гады выступленняў у афіцыйных сустрэчах пад кіраўніцтвам Вярвеева зборная Беларусі здолела першае ачко.

А датчане ехалі ў Мінск за перамогай, аб чым сведчылі шматлікія заявы ад іх настаяніка шведа Бу Юхансана. Не выпадкова і журналісты корпусу налічвалі 46 чалавек. А за дзень да пачатку матча з Капенгагена ў Мінск прыйшлі два грузавікі з рэкламнай прадукцыяй, за якую датчане пералічылі Беларускай федэрацыі пэўную суму. Дарэчы, усе рэкламныя «ролікі» дацкага піва «Карлсберг», шведскай фірмы «Эрыксон», якія чаргаваліся праз пэўны прамежак часу, гасці ўстанавілі літаральна за некалькі гадзін без малатка і цвікоў.

За некалькі хвілін да фінальнага свістка дацкіх журналістаў, працуючы на клаватурах сваіх мадэмаў, з надзеяй паглядалі ў бок варот Андрэя Сацункевіча: а раптам заб'юць. Вельмі ім ужо не хацелася гарачыя начныя рэпартажы пасаляць з лікам 0:0. Але ж прыйшлося. Трэба спадзявацца, што ў ім былі радкі і пра тое, як нашы хлопцы адбілі айчынным

белельшчыкам, якіх у гэты позні час сабралася каля 40 тысяч некалькіх падзяк-паклонаў.

Пра вялікую падтрымку стадыёна сказаў на пасляматчавай прэс-канферэнцыі і галоўны трэнер нацыянальнай зборнай Беларусі Міхаіл Вярвеев. Ён дадаў, што беларусам гуляць ўдалася. Хоць у большай ступені гэта датычыцца абароны, а не атакі. Але ж вынікам, які пасля мінулагаўняўняў дамоклывым мячом вісеў над камандай і над ім асабіста, ён задаволены.

На пытанні журналістаў, чаму ў стартавым саставе не значыцца, безумоўна, адзін з лепшых ігракоў, Сяргей Герасімец, і зыходзячы з якіх пазіцый спадар Вярвеев выпусціў на поле траўміраванага Міраслава Рамашчанку, Міхаіл Нічыпаравіч адказаў, што Герасімец пакуль непакояць болі ў спіне, і Сяргей сам напярэці яго ў саставе. Што ж датычыцца Рамашчанкі, то напярэдадні гульні з ім адбылася гутарка. Ён імкнуўся пагуляць, паколькі пасля траўмы не трапляў у асноўны састав «Спартак», і сказаў: даверце мне выступіць за зборную — поле пераару.

На пытанні прадстаўнікоў прэсы, наколькі зрыў «трохачковага плана» ў Беларусі паўплывае на надзеі датчан выйсці ў фінальную частку чэмпіянату Еўропы-2000 і чаму ў матчы Беларусь—Данія гасці пабудавалі гульні з адным форвардам — на Чэмпіянаце свету-98 яны прымянілі такую тактыку толькі ў гульні з чэмпіёнамі-французаў (ці не камплімент гэта ў адрас нашай каманды), спадар Юхансан пачаў разважаць так: «Я не ўпэўнены, што мы праб'ёмся ў фінал, па-

«НЕ ТРЭБА ЖЫЦЬ ЯК НАБЯЖЫЦЬ...»

Анатоліу Грачанікаву заўтра споўнілася б 60

Неяк не верыцца, што гаварыць пра Анатоля Грачанікава даводзіцца ў мінулым часе: жыў, працаваў, пісаў, любіў, хахаў, быў шчырым сябрам, прыгожым душой і знешнасцю чалавекам, паэтам ад Бога.

Быў? А можа, у дачыненні да сапраўдных Паэтаў, да руплівых Творцаў гэта слова не падыходзіць?..

На пачатку дарогі, хацеў ён таго ці не хацеў, па-свойму прыхлівай стала для паэта лічба «7»: сем гадоў адлічыў яму час ад першага верша да першай кніжкі, столькі ж давалася чакаць выхаду другой...

Падмуркам для творчасці стала Любоў. У самым шырокім сэнсе слова. Любоў да роднай зямлі, да людзей, да прыроды, да ўсяго прыгожага, што асвятляе наша жыццё, робіць яго прыватным, будзённым: «Калодзеж капаюць! Калодзеж капаюць!.. Чыстае ўсё на сябе аправаюць. Не сvaraцца цёткі. Не кураць мужчыны. Як быццам сабраліся тут на радзіны...»

Не трэба жыць як набяжыць. Так жыць на свеце трэба, каб да апошніх дзён любіць людзей, зямлю і неба.

Ён быў простым і сціплым у жыцці. Гэтай чалавечай прастаты і сціпласці не пахіснулі ні тыя пасады, якія яму давалася займаць, ні тыя заслужаныя ўзнагароды, якімі была адзначана яго

творчасць для дарослых і дзяцей — званні лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, Дзяржаўнай прэміі БССР, Усесаюзнага літаратурнага конкурсу імя М. Астроўскага. Бо ён быў Чалавекам, быў Асобай і ў літаратуры, і ў жыцці наогул, не імкнуўся да ўяўнага і падманнага аўтарытэту. Ён быў Інтэлігентам. Змог зрабіць службовую кар'еру, але не стаў кар'ерыстам.

Ён пайшоў з жыцця напярэдня, 7 сакавіка. Няпоўных сем гадоў не дажыў паэт да свайго юбілею, да 60-годдзя. Зноў — усе тыя ж прыхлівыя «7», але на гэты раз — жалобна-скурулівыя...

... Журліва, нібы ў зачараваным сне, скідае на зарослы дол чырвоную лістоту малады стройны клён. Тут, на дачы, непадалёк ад ганка, дзе любіў адпачываць і думаць у вечаровай цішыні мой зямляк і сябар, мой суцед па Лысай гары, пасадылі яго Анатоліевы сябры. Няхай расце, радуе сваёй красой дзяцей і ўнукаў, зямлю і птушак, роднае неба, спявае пра жыццё, у якім ёсць вераснёвая пара памяці паэта.

Мікола ЧАРНЯЎСКІ,
лаўрэат Літаратурнай прэміі імя Янкі МАУРА.

НА ЗДЫМКУ: сям'я Грачанікавых: Нэля Іванавна, Алесь, Андрэй, Анатоль Сямёнавіч. (Фота 70-х гадоў.)

Паралельна з матчам Беларусі—Данія ў першай адборачнай групе праходзіла гульня Уэльс—Італія. Гасці выйгралі з лікам 2:0 і ўзначалілі турнірную табліцу ў групе.

Пабудавалішы гульні з адным форвардам, мы нікому не збіраліся раздаваць кампліменты. Проста пасля суветнага футбольнага першынства ў Францыі саставі нацыянальнай зборнай Даніі значна змяніўся, з'явілася шмат новых ігракоў...

Пасля матча карэспандэнту «Звязды» ўдалося сустрэцца з некаторымі футбалістамі беларускай зборнай.

Сяргей Герасімец («Зеніт», Санкт-Пецярбург): «Вядома, шкада, што боль у спіне не дазволіў выйсці на поле. А гульнёй каманды і вынікам я задаволены. Думаю тыдні за тры падлячыцца і згуляць 14 кастрычніка ва Уэльсе».

Міраслаў Рамашчанка («Спартак», Масква): «Я аддаў усяго сябе гульні. Спадзяюся, што белельшчыкі на мяне не крыўдуюць. Меркаваў, што з траўмай нагі лапакана. Але ж у другім тайме высветлілася, што не. Не ведаю нават, што мне сказа па прыездзе ў Маскву Раманцаў».

Максім Рамашчанка («Дынама», Масква): «Лічу, што лік 0:0 для нас нармальны. Датчане ж — гэта не падарунак для зборнай».

Аляксандр Кульчы («Дынама», Масква): «Я хочаць і не гуляў, але думкамі быў на полі. Шчыра рады, што беларусы згулялі дастойна супраць такога саперніка, як Данія. Так трываць — і ўсё будзе нармальна».

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

УКАЗ ПРЕЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

№ 427

АБ ЗАЦВЕРДЖЭННІ ПАЛАЗЭННЯ АБ ПАРАДКУ ПЕРАДАЧЫ ЗЯМЕЛЬНЫХ УЧАСТКАЎ ВА ўЛАСНАСЦЬ ЮРЫДЫЧНЫХ АСОБ (ІХ ўЛАСНІКАЎ) І ФОРМАЎ ДЗЯРЖАЎНЫХ АКТАЎ НА ПРАВА ўЛАСНАСЦІ НА ЗЯМЛЮ ЮРЫДЫЧНЫХ АСОБ (ЯЕ ўЛАСНІКА) І ЗАМЕЖНАЙ ДЗЯРЖАВЫ

Зацвердзіць прыкладаемыя:

Палажэнне аб парадку перадачы зямельных участкаў ва ўласнасць юрыдычных асоб (іх ўласнікаў);

форму Дзяржаўнага акта на права ўласнасці на зямлю юрыдычнай асобы (яе ўласніка);

форму Дзяржаўнага акта на права ўласнасці на зямлю замежнай дзяржавы. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь забяспечыць выраб неабходнай колькасці бланкаў названых дзяржаўных актаў.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

2 верасня 1998 г., г. Мінск.

ЗАЦВЕРДЖАНА

Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь 02.09.1998 № 427

ПАЛАЗЭННЕ

АБ ПАРАДКУ ПЕРАДАЧЫ ЗЯМЕЛЬНЫХ УЧАСТКАЎ ВА ўЛАСНАСЦЬ ЮРЫДЫЧНЫХ АСОБ (ІХ ўЛАСНІКАЎ)

1. У гэтым Палажэнні рэгулююцца парадак перадачы зямельных участкаў з уласнасці Рэспублікі Беларусь ва ўласнасць юрыдычных асоб (іх ўласнікаў), у тым ліку замежных (далей — юрыдычныя асобы (іх ўласнікі)).

2. Ва ўласнасць юрыдычных асоб (іх ўласнікаў) могуць перадавацца зямельныя ўчасткі, прадастаўленыя:

для эксплуатацыі прыватызаваных аб'ектаў вытворчага прызначэння і аб'ектаў па аказанню паслуг;

для будаўніцтва і эксплуатацыі неабходных Рэспубліцы Беларусь прадпрыемстваў пры ажыццяўленні інвестыцыйных праектаў.

Перадача гэтых зямельных участкаў ажыццяўляецца за плату па рашэнню Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Ва ўласнасць юрыдычных асоб (іх ўласнікаў) не перадаюцца землі сельскагаспадарчага прызначэння, а таксама зямельныя ўчасткі, якія з'яўляюцца аб'ектамі зямельнай спрэчкі.

3. Сродкі ад продажу зямельных участкаў з уласнасці Рэспублікі Беларусь юрыдычным асобам (іх ўласнікам) накіроўваюцца ў рэспубліканскі бюджэт і выкарыстоўваюцца на ахову зямель, павышэнне іх якасці, землеўпарадкаванне і сацыяльнае развіццё тэрыторый.

4. Юрыдычныя асобы (іх ўласнікі), якім прадастаўлены ў карыстанне зямельныя ўчасткі, названыя ў пункце 2 гэтага Палажэння, і якія жадаюць набыць гэтыя зямельныя ўчасткі ва ўласнасць, падаюць хадайніцтвы ў раённую (гарадскую) выканаўчую і распарадчыя органы па месцы знаходжання зямельных участкаў.

Да хадайніцтва прыкладаюцца:

- копія рашэння аб прадастаўленні зямельнага ўчастка ў пастаяннае або часовае карыстанне (па зямельнаму ўчастку, перададзенаму ў арэнду, — дагавор арэнды);
- копія статута юрыдычнай асобы;
- пасведчанне аб праве ўласнасці на прыватызаваны аб'ект вытворчага прызначэння або прыватызаваны аб'ект па аказанню паслуг;

Дзяржаўны акт на права пастаяннага карыстання зямлёй або пасведчанне на права часовага карыстання зямлёй;

дакументы, якія пацвярджаюць крыніцы фінансавання юрыдычнай асобы (яго ўласніка) на момант падачы хадайніцтва;

план размяшчэння будынкаў і збудаванняў на зямельным участку;

іншыя дакументы, неабходныя для вырашэння пытання аб перадачы зямельнага ўчастка ва ўласнасць.

5. Раённая (гарадская) выканаўчая і распарадчыя органы рэгіструюць паддазенае юрыдычнай асобай (яго ўласнікам) хадайніцтва і ствараюць камісію для падрыхтоўкі матэрыялаў па перадачы зямельнага ўчастка ва ўласнасць (далей — камісія).

У састаў камісіі ўключаюцца работнікі землеўпарадкавальнай, фінансавай, камунальнай, архітэктурнай і горадабудаўнічай службаў раённага (гарадскога) выканаўчага і распарадчага органа і, па яго меркаванню, прадстаўнікі іншых службаў, а таксама прыродаахоўных органаў.

Камісія ў месячны тэрмін праводзіць абследаванне зямельнага ўчастка, які просіць ва ўласнасць, і па выніках работы складае акт, у якім указвае адпаведнасць межаў гэтага зямельнага ўчастка фактычным даным, якія з'яўляюцца ў Дзяржаўным акце на права пастаяннага карыстання зямлёй або ў пасведчанні на права часовага карыстання зямлёй, мэтавае выкарыстанне зямельнага ўчастка, выкананне землекарэктываў, патрабаванняў зямельнага, прыродаахоўнага і іншага заканадаўства, прапановы па памеру платы за гэты зямельны ўчастак, і рыхтуе іншыя матэрыялы, неабходныя для перадачы зямельнага ўчастка ва ўласнасць.

Цана зямельнага ўчастка, адносна якой паддазена хадайніцтва, вызначаецца зыходзячы з якасці зямлі і месцазнаходжання ўчастка і павінна быць не ніжэйшай за нарматывную цану на зямлю, устаноўленую заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Пры неўнясенні юрыдычнай асобай (яе ўласнікам) у гэты тэрмін платы за зямельны ўчастак у поўным аб'ёме Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь прапанову аб адмене рашэння аб перадачы зямельнага ўчастка ва ўласнасць.

11. Права ўласнасці на зямлю юрыдычнай асобы (яе ўласніка) засведчаецца адпаведным раённым (гарадскім) выканаўчым і распарадчым органам, аб чым робіцца запіс у зямельна-кадастравых дакументах, з наступнай выдачай яму гэтым органам Дзяржаўнага акта на права ўласнасці на зямлю ўстаноўленай формы.

Дзяржаўны акт на права ўласнасці на зямлю выдаецца толькі пасля прадастаўлення юрыдычнай асобай (яе ўласнікам) дакумента, што пацвярджае ўнясенне платы за зямельны ўчастак, які перадаецца яму ва ўласнасць.

Права ўласнасці на зямельны ўчастак узнікае ў юрыдычнай асобы (яе ўласніка) з моманту атрымання Дзяржаўнага акта на права ўласнасці на зямлю.

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

АБ ўНЯСЕННІ ЗМЯНЕННЯЎ У ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ «АБ СУДАўЛАДКАВАННІ І СТАТУСЕ СУДДЗЯЎ У РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ»

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 18 чэрвеня 1998 года
Адобраны Саветам Рэспублікі 29 чэрвеня 1998 года

Артыкул 1. Унесці ў Закон Рэспублікі Беларусь ад 13 студзеня 1995 года «Аб судаўладкаванні і статусе суддзяў у Рэспубліцы Беларусь» (Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1995 г., № 11, арт. 120) наступныя змяненні:

1. Артыкулы 70 і 71 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 70. Кваліфікацыйныя калегіі суддзяў

Кваліфікацыйныя калегіі суддзяў судаў Рэспублікі Беларусь (далей — кваліфікацыйныя калегіі суддзяў) утвараюцца ў мэтах падтрымання высокіх прафесійных і маральных стандартаў суддзяў, узмацнення гарантый іх незалежнасці і высокага прэстыжу судзейскай працы.

У Рэспубліцы Беларусь ствараюцца кваліфікацыйныя калегіі:

суддзяў Вярхоўнага Суда;

суддзяў абласных (Мінскага гарадскога), раённых (гарадскіх) судаў (далей — кваліфікацыйныя калегіі суддзяў абласцей (г. Мінска));

суддзяў Беларускага ваеннага суда і міжгарнізонных ваенных судаў (далей — кваліфікацыйная калегія суддзяў ваенных судаў);

суддзяў гаспадарчых судаў.

Кваліфікацыйная калегія суддзяў Вярхоўнага Суда выбіраецца на Пленуме Вярхоўнага Суда з ліку яго членаў.

Кваліфікацыйныя калегіі суддзяў абласцей (г. Мінска) і суддзяў ваенных судаў выбіраюцца на канферэнцыях суддзяў адпаведных судаў з ліку суддзяў гэтых судаў.

Кваліфікацыйная калегія суддзяў гаспадарчых судаў выбіраецца на Пленуме Вышэйшага Гаспадарчага Суда з ліку суддзяў гаспадарчых судаў.

Колькасцы склад кваліфікацыйных калегій суддзяў, норма прадстаўніцтва ў іх суддзяў ніжэйстаячых судаў, а таксама парадак галасавання вызначаюцца адпаведнымі пленумамі судаў і канферэнцыямі суддзяў па ўзгадненню з Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь.

У склад кваліфікацыйных калегій суддзяў з правам рашаючага голасу ўключаюцца прадстаўнікі адпаведных органаў юстыцыі ў парадку, які вызначаецца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

Кваліфікацыйныя калегіі суддзяў фарміруюцца тэрмінам на тры гады і робяць справаздачы перад адпаведнымі пленумамі судаў і канферэнцыямі суддзяў не радзей аднаго разу ў год, а таксама пасля заканчэння паўнамоцтваў.

Арганізацыя дзейнасці кваліфікацыйных калегій суддзяў, а таксама парадак выбарнага іх складу вызначаюцца Палажэннем аб кваліфікацыйных калегіях суддзяў судаў Рэспублікі Беларусь, якое зацвярджаецца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 71. Паўнамоцтвы кваліфікацыйных калегій суддзяў

Кваліфікацыйная калегія суддзяў:

1) зацвярджае персанальны склад экзаменацыйнай камісіі па прыёму кваліфікацыйнага экзамену ў асоб, якія прэтэндуюць на пасаду суддзяў;

абласных (Мінскага гарадскога), раённых (гарадскіх) судаў — па прадастаўленню кіраўніка органа юстыцыі і старшыні адпаведнага суда;

ваенных судаў — па прадастаўленню Міністра юстыцыі Рэспублікі Беларусь і Старшыні Беларускага ваеннага суда;

гаспадарчых судаў — па прадастаўленню Міністра юстыцыі Рэспублікі Беларусь і Старшыні Вышэйшага Гаспадарчага Суда;

2) сумесна са старшынямі адпаведных судаў вызначае парадак падрыхтоўкі і правядзення кваліфікацыйных экзаменаў;

3) разглядае заявы асоб, якія прэтэндуюць на пасады суддзяў, і з улікам вынікаў кваліфікацыйнага экзамену дае заключэнне аб рэкамендацыі іх на гэтыя пасады ці адмове ў ёй;

4) накіроўвае старшыні адпаведнага суда заключэнні: аб магчымасці назначэння асоб на пасаду суддзі; аб магчымасці назначэння асоб на пасады старшыні або намесніка старшыні суда (акрамя Старшыні Вярхоўнага Суда і Старшыні Вышэйшага Гаспадарчага суда), а таксама аб вызваленні іх ад гэтых пасадаў;

аб магчымасці прыпынення або спынення паўнамоцтваў суддзі;

5) праводзіць кваліфікацыйную атэстацыю суддзяў і прымае рашэнне аб прысваенні ім кваліфікацыйных класаў;

6) разглядае пытанні аб дысцыплінарнай адказнасці суддзяў;

7) выступае ў абарону гонару, годнасці, правоў і законных інтарэсаў суддзяў;

8) дае заключэнні па пытаннях, звязаных з узбуджэннем крымінальнай справы ў адносінах да суддзі, прычымненнем яго да крымінальнай адказнасці, вызваленнем ад пасады, прыпыненнем паўнамоцтваў суддзі, прызначэннем яго суддзёй, які знаходзіцца ў адстаўцы па падставах, прадугледжаных заканадаўствам;

9) разглядае скаргі і прадстаўленні на дзеянні суддзі, якія прынятыяе аўтарытэт судовай улады, ці на яго бяздзейнасці;

10) дае заключэнні па пытаннях прадстаўлення суддзяў да дзяржаўных узнагарод і прысваення ім ганаровых званняў Рэспублікі Беларусь;

11) ажыццяўляе іншыя паўнамоцтвы, прадугледжаныя заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Кваліфікацыйная калегія суддзяў Вярхоўнага Суда:

1) ажыццяўляе паўнамоцтвы, прадугледжаныя пунктамі 4—11 часткі першай гэтага артыкула ў адносінах да: суддзяў Вярхоўнага Суда;

суддзяў, якія ўваходзяць у склад кваліфікацыйных калегій суддзяў абласцей (г. Мінска) і ваенных судаў;

старшыні і намеснікаў старшыні абласных (Мінскага гарадскога) і Беларускага ваеннага судаў;

2) разглядае скаргі і прадстаўленні на рашэнні кваліфікацыйных калегій суддзяў абласцей (г. Мінска) і ваенных судаў.

Заключэнні і рашэнні кваліфікацыйнай калегіі суддзяў па пытаннях назначэння асоб на пасады суддзі, старшыні, намесніка старшыні суда, прадстаўлення суддзі да дзяржаўнай узнагароды або прысваення ганаровага звання, прысваення ім кваліфікацыйнага класа абскарджанню не падлягаюць.

Рашэнні і заключэнні кваліфікацыйных калегій суддзяў абласцей (г. Мінска) і ваенных судаў па іншых пытаннях могуць быць абскарджаны ў кваліфікацыйную калегію суддзяў Вярхоўнага Суда, рашэнне якой з'яўляецца канчатковым.

Рашэнні і заключэнні кваліфікацыйнай калегіі суддзяў Вярхоўнага Суда, якія прымаюцца ў адносінах да асоб, пералічаных у пункце 1 часткі другой гэтага артыкула, і кваліфікацыйнай калегіі суддзяў гаспадарчых судаў могуць быць абскарджаны адпаведна ў Пленум Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь і Пленум Вышэйшага Гаспадарчага Суда Рэспублікі Беларусь.

2. Артыкул 73 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 73. Дысцыплінарная адказнасць суддзяў

Падставы і парадак прыцягнення суддзяў да дысцыплінарнай адказнасці вызначаюцца Палажэннем аб дысцыплінарнай адказнасці суддзяў судаў Рэспублікі Беларусь, якое зацвярджаецца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь».

Артыкул 2. Гэты Закон уступае ў сілу з дня апублікавання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

15 ліпеня 1998 г., г. Мінск, № 189-3

ДАКУМЕНТЫ

ЗАКОНЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

АБ ўНЯСЕННІ ЗМЯНЕННЯЎ У ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ «АБ БЮДЖЭЦЕ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ НА 1998 ГОД»

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 10 чэрвеня 1998 года
Адобраны Саветам Рэспублікі 24 чэрвеня 1998 года

Артыкул 1. У артыкуле 8 Закона Рэспублікі Беларусь ад 29 снежня 1997 года «Аб бюджэце Рэспублікі Беларусь на 1998 год» (Ведамасці Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, 1998 г., № 1, арт. 2) словы «наступленні ад продажу драўніны на аўкцыёнах або іншымі рыначнымі спосабамі» выключыць.

Артыкул 2. Гэты Закон уступае ў сілу з дня яго апублікавання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

30 чэрвеня 1998 г., г. Мінск, № 173-3

АБ РАТЫФІКАЦЫІ ПАГАДНЕННЯ ПАМІЖ УРАДАМ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ І УРАДАМ РЭСПУБЛІКІ ПОЛЬШЧА АБ СУПРАЦОЎНІЦТВЕ І ўЗАЕМНАЙ ДАПАМОЗЕ ў МЫТНЫХ СПРАВАХ

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 18 чэрвеня 1998 года
Адобраны Саветам Рэспублікі 24 чэрвеня 1998 года

Ратыфікаваць Пагадненне паміж Урадам Рэспублікі Беларусь і Урадам Рэспублікі Польшча аб супрацоўніцтве і ўзаемнай дапамозе ў митных справах, падпісанае ў г. Варшаве 27 лістапада 1995 года.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

30 чэрвеня 1998 г., г. Мінск, № 175-3

АБ ўНЯСЕННІ ЗМЯНЕННЯЎ У ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

«АБ ВЕТЭРЫНАРНАЙ СПРАВЕ»

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 19 чэрвеня 1998 года
Адобраны Саветам Рэспублікі 29 чэрвеня 1998 года

Артыкул 1. Артыкул 27 Закона Рэспублікі Беларусь ад 2 снежня 1994 года «Аб ветэрынарнай справе» (Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1995 г., № 4, арт. 11) выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 27. Падрыхтоўка ветэрынарных кадраў

Падрыхтоўка ветэрынарных урачоў і ветэрынарных фельчараў праводзіцца па дзённай форме навучання ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам. Дапускаецца падрыхтоўка па завочнай форме навучання ветэрынарных урачоў толькі з ліку выпускнікоў ветэрынарных аддзяленняў сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў».

Артыкул 2. Гэты Закон уступае ў сілу з дня яго апублікавання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

7 ліпеня 1998 г., г. Мінск, № 177-3

АБ ЗАЦВЕРДЖЭННІ СПРАВАЗДАЧЫ АБ ВЫКАНАННІ РЭСПУБЛІКАНСКАГА БЮДЖЭТУ ЗА 1997 ГОД

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 18 чэрвеня 1998 года
Адобраны Саветам Рэспублікі 30 чэрвеня 1998 года

Зацвердзіць справаздачу аб выкананні рэспубліканскага бюджэту за 1997 год па даходах у суме 66 963 987,9 млн. рублёў і па расходах у суме 76 217 645,3 млн. рублёў з перавышэннем расходаў над даходамі ў суме 9 253 657,4 млн.рублёў.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

8 ліпеня 1998 г., г. Мінск, № 180-3

УКАЗ ПРЕЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

№ 420

АБ ўНЯСЕННІ ЗМЯНЕННЯЎ У ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АБ 11 СТУДЗЕНЯ 1997 г. № 30

1. Далоўніц Пэральк аб'яднанняў (устаноў), падпарадкаваных Ураду Рэспублікі Беларусь, прыкладаемы да Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 11 студзеня 1997 г. № 30 «Аб сістэме рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання, падпарадкаваных Ураду Рэспублікі Беларусь» (Збор дэкрэтаў, указаў Прэзідэнта і пастановаў Урада Рэспублікі Беларусь, 1997 г., № 1, арт. 28; № 15, арт. 535; № 20, арт. 693), пасля абзаца пятага абзацам наступнага зместу:

«Беларускі дзяржаўны навукова-вытворчы канцэрн міжгаліновага машына- і прыборабудавання «Белмашпрыбор» (канцэрн «Белмашпрыбор»).

2. Гэты Указ уступае ў сілу з дня яго падпісання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

31 жніўня 1998 г., г. Мінск.

УКАЗ ПРЕЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

№ 428

АБ НАЗНАЧЭННІ А. Л. КРАСАЧУ АЛЯКСАНДРА ЛЕАНІДАВІЧА НАМЕСНІКАМ СТАРШЫНІ ДЗЯРЖАўНАГА КАМІТЭТА ФІНАНСАВЫХ РАССЛЕДАВАННЯў РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Назначыць Красачку Аляксандра Леанідавіча намеснікам Старшыні Дзяржаўнага камітэта фінансавых расследаванняў Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

2 верасня 1998 г., г. Мінск.

УКАЗ ПРЕЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

№ 433

АБ ПАДПІСАННІ МЕМАРАНДУМА АБ СУПРАЦОЎНІЦТВЕ ПАМІЖ РЭСПУБЛІКАЙ БЕЛАРУСЬ І АРГАНІЗАЦЫЯЙ АБ'ЯДНАНЫХ НАЦЫЙ ПА ПЫТАННЯХ АДУКАЦЫІ, НАВУКІ І КУЛЬТУРЫ (ЮНЕСКО)

Прыняць прапанову Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь аб падпісанні Мемарандума аб супрацоўніцтве паміж Рэспублікай Беларусь і Арганізацыяй Аб'яднаных Нацый па пытаннях адукацыі, навукі і культуры (ЮНЕСКО).

Упаўнаважыць міністра замежных спраў Антановіча Івана Іванавіча на падпісанне гэтага Мемарандума.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

3 верасня 1998 г., г. Мінск.

ВА ўКЛАДЧЫКАЎ «БЕЛАРУСБАНКА» НЯМА ПАДСТАЎ ДЛЯ ТРЫВОГІ

У сувязі з крызіснай сітуацыяй у фінансава-банкаўскай сферы Расіі

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АБ БЮДЖЭТНАЙ КЛАСІФІКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 8 красавіка 1998 года
Адобраны Саветам Рэспублікі 17 красавіка 1998 года

Гэты Закон устанаўлівае асновы прававога рэгулявання адносін, якія ўзнікаюць у працэсе складання, зацвярджэння і выканання рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў, дзяржаўных пазабюджэтных і бюджэтных мэтавых фондаў, пазабюджэтных сродкаў бюджэтных устаноў і арганізацый.

Артыкул 1. Бюджэтная класіфікацыя Рэспублікі Беларусь (далей — бюджэтная класіфікацыя) з'яўляецца сістэматызаванай групой даходаў, расходаў і крыніц фінансавання дэфіцыту рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў, дзяржаўных пазабюджэтных і бюджэтных мэтавых фондаў, пазабюджэтных сродкаў бюджэтных устаноў і арганізацый з прысваеннем аб'ектам класіфікацыі групаваных кодаў, заснаванай на іх эканамічнай характарыстыцы, і забяспечвае рэспубліканскую і міжнародную супастаўнасць паказчыкаў бюджэтаў, неабходную для адпаведнага аналізу бюджэтна-фінансавай палітыкі дзяржавы.

Бюджэтная класіфікацыя з'яўляецца адзінай і выкарыстоўваецца пры складанні, зацвярджэнні і выкананні рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў, дзяржаўных пазабюджэтных і бюджэтных мэтавых фондаў, пазабюджэтных сродкаў бюджэтных устаноў і арганізацый.

Бюджэтная класіфікацыя ўключае:

- класіфікацыю даходаў;
- класіфікацыю расходаў, якая ўключае функцыянальную, эканамічную (прадметную) і ведамасную класіфікацыю расходаў;
- класіфікацыю крыніц унутранага фінансавання дэфіцыту рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў;
- класіфікацыю крыніц знешняга фінансавання дэфіцыту рэспубліканскага бюджэту;
- класіфікацыю відаў унутранага дзяржаўнага доўгу Рэспублікі Беларусь;
- класіфікацыю відаў знешняга дзяржаўнага доўгу Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 2. Класіфікацыя даходаў з'яўляецца сістэматызаванай групой даходаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў, дзяржаўных пазабюджэтных і бюджэтных мэтавых фондаў, пазабюджэтных сродкаў бюджэтных устаноў і арганізацый і грунтуецца на актах заканадаўства Рэспублікі Беларусь, якія вызначаюць крыніцы іх фарміравання.

Даходы падзяляюцца на наступныя катэгорыі: бягучыя, капітальныя і бязвыплатныя, якія складаюцца з груп даходаў. Групу даходаў складаюцца з відаў даходаў. Даходы па відах аб'ядноўваюцца ў раздзелы і падраздзелы даходаў у залежнасці ад крыніц іх атрымання.

Артыкул 3. Функцыянальная класіфікацыя расходаў складаецца з двух узроўняў і з'яўляецца групой расходаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў, дзяржаўных пазабюджэтных і бюджэтных мэтавых фондаў, пазабюджэтных сродкаў бюджэтных устаноў і арганізацый, якая адлюстроўвае напрамкі выдзялення сродкаў на выкананне асноўных функцый дзяржавы.

Першым узроўнем указанай класіфікацыі з'яўляюцца раздзелы, якія складаюцца з падраздзелаў, што ўтвараюць яе другі ўзровень і канкрэтызуюць накіраванне сродкаў на ажыццяўленне дзейнасці дзяржавы ў пэўнай галіне.

Артыкул 4. Ведамасная класіфікацыя расходаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў з'яўляецца групой расходаў, якая адлюстроўвае размеркаванне бюджэтных асигнаванняў па прамых атрымальніках сродкаў з адпаведнага бюджэту па пэўных раздзелах і падраздзелах функцыянальнай класіфікацыі расходаў.

Артыкул 5. Эканамічная (прадметная) класіфікацыя расходаў з'яўляецца групой расходаў рэспубліканскага і мясцо-

вых бюджэтаў, дзяржаўных пазабюджэтных і бюджэтных мэтавых фондаў, пазабюджэтных сродкаў бюджэтных устаноў і арганізацый па іх эканамічнаму зместу.

Артыкул 6. Класіфікацыя крыніц унутранага фінансавання дэфіцыту рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў з'яўляецца групой пазыковых сродкаў, якія прыцягваюцца ўрадам Рэспублікі Беларусь, мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі для фінансавання дэфіцыту адпаведнага бюджэту.

Артыкул 7. Класіфікацыя крыніц знешняга фінансавання дэфіцыту рэспубліканскага бюджэту з'яўляецца групой пазыковых сродкаў, якія прыцягваюцца ўрадам Рэспублікі Беларусь для фінансавання дэфіцыту рэспубліканскага бюджэту.

Артыкул 8. Класіфікацыя відаў унутранага дзяржаўнага доўгу Рэспублікі Беларусь з'яўляецца групой дзяржаўных пазыковых абавязацельстваў ўрада Рэспублікі Беларусь перад юрыдычнымі і фізічнымі асобамі на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 9. Класіфікацыя відаў знешняга дзяржаўнага доўгу Рэспублікі Беларусь з'яўляецца групой дзяржаўных знешніх пазыковых абавязацельстваў ўрада Рэспублікі Беларусь, прынятых у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 10. Зацвердзіць функцыянальную класіфікацыю расходаў Рэспублікі Беларусь (дадатак 1), класіфікацыю крыніц унутранага фінансавання дэфіцыту рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў Рэспублікі Беларусь (дадатак 2), класіфікацыю крыніц знешняга фінансавання дэфіцыту рэспубліканскага бюджэту Рэспублікі Беларусь (дадатак 3).

Класіфікацыя даходаў, эканамічная (прадметная) класіфікацыя расходаў, класіфікацыя відаў унутранага дзяржаўнага доўгу Рэспублікі Беларусь, класіфікацыя відаў знешняга дзяржаўнага доўгу Рэспублікі Беларусь зацвярджаюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь або па яго даручэнню Міністэрствам фінансаў Рэспублікі Беларусь.

Ведамасная класіфікацыя расходаў рэспубліканскага бюджэту, а таксама ўказанні на прымяненню класіфікацыі даходаў, функцыянальнай і эканамічнай (прадметнай) класіфікацыі расходаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў зацвярджаюцца Міністэрствам фінансаў Рэспублікі Беларусь.

Ведамасная класіфікацыя расходаў мясцовых бюджэтаў зацвярджаюцца адпаведнымі мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі ў прымяненні да ведамаснай класіфікацыі расходаў рэспубліканскага бюджэту.

Ведамасная класіфікацыя расходаў па групах устаноў зацвярджаюцца адпаведнымі міністэрствамі, іншымі рэспубліканскімі органамі дзяржаўнага кіравання па ўзгадненню з Міністэрствам фінансаў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 11. Законы, якія рэгулююць адносіны, не звязаныя непасрэдна з вызначэннем складу і структуры бюджэтнай класіфікацыі, не павінны змяшчаць палажэнняў, што змяняюць яе.

Змяненні ў гэты Закон пры неабходнасці ўносяцца да прыняцця закона аб бюджэце Рэспублікі Беларусь на чарговы фінансавы (бюджэты) год.

Артыкул 12. Гэты Закон уступае ў сілу з дня апублікавання.

Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь прыняць неабходныя меры па забяспечэнню рэалізацыі палажэнняў гэтага Закона.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

5 мая 1998 г., г. Мінск.
№ 158-3

Дадатак 1 да Закона Рэспублікі Беларусь «Аб бюджэтнай класіфікацыі Рэспублікі Беларусь» Функцыянальная класіфікацыя расходаў Рэспублікі Беларусь

Код	Назва раздзелаў і падраздзелаў расходаў
2.0100	Дзяржаўнае кіраванне і мясцовае самакіраванне
2.0101	Функцыянаванне прадстаўнічага і заканадаўчага органа Рэспублікі Беларусь
2.0102	Функцыянаванне органаў дзяржаўнага кіравання і іншых органаў выканаўчай улады
2.0103	Функцыянаванне органаў мясцовага самакіравання
2.0104	Дзейнасць фінансавых і падатковых органаў
2.0105	Іншыя расходы на дзяржаўнае кіраванне
2.0200	Міжнародная дзейнасць
2.0201	Адкрыццё і ўтрыманне дыпламатычных прадстаўніцтваў і консульскіх устаноў Рэспублікі Беларусь за мяжой
2.0202	Міжнароднае супрацоўніцтва
2.0203	Міжнародныя культурныя і інфармацыйныя сувязі
2.0204	Расходы на фінансаванне апаратаў статутных органаў міждзяржаўнай інтэграцыі
2.0205	Іншыя расходы, не аднесеныя да іншых катэгорый
2.0206	Адлічэнні ў бюджэт Саюза Беларусі і Расіі
2.0300	Нацыянальная абарона
2.0301	Арганізацыя і дзейнасць, звязаныя з ваеннымі патрэбамі
2.0302	Дзяржаўны цэнтр бяспекі інфармацыі
2.0303	Чыгуначныя войскі
2.0304	Органы ваенных камісарыятаў
2.0305	Абароннае спартыўна-тэхнічнае таварыства
2.0306	Падтрыманне мабільных падрыхтоўчых, забеспячэнне мабільна-аэрамабільнага транспарту
2.0400	Праваахоўная дзейнасць і забеспячэнне бяспекі
2.0401	Органы ўнутраных спраў
2.0402	Унутраныя войскі
2.0403	Пагранічныя войскі
2.0404	Крымінальна-выканаўчая сістэма
2.0405	Органы дзяржаўнай бяспекі
2.0406	Натарыяльныя канторы
2.0407	Органы пракуратуры
2.0408	Мытныя органы
2.0409	Галоўнае ўпраўленне ваенізаваанай пажарнай службы
2.0500	Судовая ўлада
2.0501	Канстытуцыйны Суд Рэспублікі Беларусь
2.0502	Вярхоўны Суд Рэспублікі Беларусь
2.0503	Вышэйшы Гаспадарчы Суд Рэспублікі Беларусь і іншыя суды, якія дзейнічаюць у сферы гаспадарчых адносін
2.0600	Іншыя судовыя органы
2.0601	Фундаментальныя даследаванні, навукова-тэхнічныя праграмы і праекты
2.0602	Міжнароднае навукова-тэхнічнае супрацоўніцтва
2.0603	Падрыхтоўка кадраў вышэйшай навуковай кваліфікацыі і атэстацыя навуковых кадраў
2.0604	Дзяржаўныя архіўныя ўстановы
2.0605	Іншыя расходы ў галіне навукі
2.0700	Прамысловасць, энергетыка і будаўнічы комплекс
2.0701	Паліўна-энергетычны комплекс
2.0702	Прамысловасць
2.0703	Будаўніцтва, архітэктура і горадабудаўніцтва
2.0704	Жыллёвае будаўніцтва
2.0800	Сельская гаспадарка
2.0801	Сельскагаспадарчая вытворчасць
2.0802	Бюджэтная арганізацыя сельскай гаспадаркі
2.0803	Дзяржаўныя комплексныя праграмы па развіццю аграпрамысловага комплексу і забеспячэнню аграрнай рэформы
2.0804	Сялянскія (фермерскія) гаспадаркі
2.0805	Іншыя мерапрыемствы ў галіне сельскай гаспадаркі
2.0900	Ахова навакольнага асяроддзя і прыродных рэсурсаў, гідраметэаралогія, картаграфія і геадэзія
2.0901	Лясныя рэсурсы
2.0902	Ахова навакольнага асяроддзя, жылёльнага і расліннага свету
2.0903	Гідраметэаралогія
2.0904	Зямельныя рэсурсы, картаграфія і геадэзія
2.0905	Іншыя расходы ў галіне аховы навакольнага асяроддзя і прыродных рэсурсаў
2.1000	Транспарт, дарожная гаспадарка і сувязь
2.1001	Аўтамабільны транспарт
2.1002	Чыгуначны транспарт
2.1003	Павятроны транспарт
2.1004	Іншыя віды транспарту
2.1005	Дарожная гаспадарка
2.1006	Сувязь
2.1100	Развіццё рыначнай інфраструктуры
2.1101	Малы бізнес і прадпрыемальніцтва
2.1102	Іншыя мерапрыемствы па развіццю рыначнай інфраструктуры
2.1200	Жыллёва-камунальная гаспадарка
2.1201	Жыллёвая гаспадарка
2.1202	Камунальная гаспадарка
2.1203	Добраўпарадкаванне гарадоў, райцэнтраў, пасёлкаў гарадскога тыпу і іншых населеных пунктаў
2.1204	Іншыя расходы ў галіне жыллёва-камунальнай гаспадаркі
2.1300	Папярэджанне і ліквідацыя вынікаў надзвычайных сітуацый і стыхійных бедстваў
2.1301	Дзяржаўныя праграмы па ліквідацыі вынікаў аварый і іншых катастроф
2.1302	Выплаты льгот і кампенсаций
2.1303	Фонд фінансавання расходаў, звязаных са стыхійнымі бедствамі, аварыямі, катастрофамі
2.1304	Папярэджанне і ліквідацыя вынікаў надзвычайных сітуацый
2.1305	Пакрыццё страт ад стыхійных бедстваў
2.1400	Адукацыя
2.1401	Дашкольная адукацыя
2.1402	Агульная адукацыя
2.1403	Навукальна-выхаваўчыя ўстановы спецыяльнага прызначэння
2.1404	Прафесійна-тэхнічная адукацыя
2.1405	Сярэдняя спецыяльная адукацыя
2.1406	Вышэйшая адукацыя
2.1407	Павышэнне кваліфікацыі і перападрыхтоўка кадраў
2.1408	Пашкольная адукацыя
2.1409	Іншыя расходы ў галіне адукацыі
2.1500	Культура і мастацтва, кінематаграфія
2.1501	Культура і мастацтва
2.1502	Кінематаграфія
2.1503	Іншыя мерапрыемствы ў галіне культуры і мастацтва
2.1600	Сродкі масавай інфармацыі
2.1601	Тэлебачанне і радыёвяшчанне
2.1602	Перадчыныя друкі і выдавецтвы
2.1603	Іншыя ўстановы і мерапрыемствы ў галіне масавай інфармацыі
2.1700	Ахова здароўя і фізічная культура
2.1701	Ахова здароўя
2.1702	Санітарна-эпідэміялагічны нагляд
2.1703	Медыцынскія даследаванні
2.1704	Фізічная культура і спорт
2.1705	Абавязковае медыцынскае страхаванне працуючага насельніцтва
2.1706	Іншыя ўстановы і мерапрыемствы ў галіне аховы здароўя
2.1800	Сацыяльная палітыка
2.1801	Установы сацыяльнага забеспячэння
2.1802	Сацыяльная дапамога
2.1803	Пенсіі і дапамогі ваеннаслужачым
2.1804	Пенсіі і дапамогі ў органах пракуратуры
2.1805	Пенсіі і дапамогі ў іншых праваахоўных органах
2.1806	Пенсіі і дапамогі ў органах дзяржаўнай бяспекі
2.1807	Спецыяльныя сацыяльныя праграмы і мерапрыемствы
2.1808	Дапамогі грамадзянам і сем'ям, якія маюць дзяцей
2.1809	Іншыя мерапрыемствы ў галіне сацыяльнай палітыкі
2.1810	Абслугоўванне дзяржаўнага доўгу
2.1900	Абслугоўванне ўнутранага дзяржаўнага доўгу
2.1901	Абслугоўванне ўнутранага дзяржаўнага доўгу

ДАКУМЕНТЫ

2.1902	Выпуск і абслугоўванне дзяржаўных кароткатэрміновых аблігацый
2.1903	Расходы па рэалізацыі каштоўных папер
2.1904	Абслугоўванне знешняга дзяржаўнага доўгу
2.2000	Папаўненне дзяржаўных запасаў і рэзерваў
2.2001	Дзяржаўныя запасы каштоўных металаў і каштоўных камянёў
2.2002	Дзяржаўныя матэрыяльныя рэзервы
2.3000	Іншыя расходы
2.3001	Рэзервовы фонд Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь
2.3002	Рэзервовы фонд мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў
2.3003	Іншыя рэзервовыя фонды
2.3004	Правядзенне выбараў і рэферэндумаў
2.3005	Фінансавая дапамога бюджэтам іншых узроўняў
2.3006	Бюджэтыныя пазыкі, дэпазіты, павялы ўносы
2.3007	Расходы свабодных эканамічных зон
2.3008	Іншыя расходы, не аднесеныя да іншых падраздзелаў
2.3100	Расходы дзяржаўных пазабюджэтных і бюджэтных мэтавых фондаў
2.3101	Рэспубліканскі фонд падтрымкі вытворцаў сельскагаспадарчай прадукцыі і харчавання
2.3102	Рэспубліканскі фонд «Энергасберажэнне»
2.3103	Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь
2.3104	Дзяржаўны фонд садзейнічання занятасці
2.3105	Фонды мясцовых Саветаў дэпутатаў для фінансавання расходаў на ўтрыманне ведамаснага жыллёвага фонду
2.3106	Пазабюджэтыныя фонды мясцовых Саветаў дэпутатаў
2.3107	Фонд падтрымкі ведамасных дашкольных устаноў
2.3108	Дарожны фонд
2.3109	Фонд аховы прыроды
2.3110	Інавацыйныя фонды міністэрстваў, іншых рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання, органаў гаспадарчага кіравання абласных і Мінскага гарадскога выканаўчых камітэтаў
2.3111	Іншыя пазабюджэтыныя і бюджэтыныя мэтавыя фонды

Дадатак 2 да Закона Рэспублікі Беларусь
«Аб бюджэтнай класіфікацыі Рэспублікі Беларусь»

Класіфікацыя крыніц унутранага фінансавання дэфіцыту рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў Рэспублікі Беларусь

Код	Назва крыніц
3.	Агульнае фінансаванне
3.1.	Унутранае фінансаванне
3.1.1.	Крыніцы, якія атрымліваюцца ад органаў грашова-кредытнага рэгулявання
3.1.1.1.	Крэдыты Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь на фінансаванне дэфіцыту рэспубліканскага бюджэту
3.1.1.1.1	атрыманне кароткатэрміновых крэдытаў
3.1.1.1.2	пагашэнне асноўнай сумы запазычанасці па кароткатэрміновых крэдытах
3.1.1.1.3	атрыманне доўгатэрміновых крэдытаў
3.1.1.1.4	пагашэнне асноўнай сумы запазычанасці па доўгатэрміновых крэдытах
3.1.1.2.	Дзяржаўныя каштоўныя паперы, набытыя Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь непасрэдна ва ўрада Рэспублікі Беларусь
3.1.1.2.1	прыцягненне сродкаў
3.1.1.2.2	пагашэнне асноўнай сумы запазычанасці
3.1.1.3.	Змяненне астаткаў сродкаў бюджэту на рахунак Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь (у рублях)
3.1.1.3.1	астаткі на пачатак справядачнага перыяду
3.1.1.3.2	астаткі на канец справядачнага перыяду
3.1.2.	Крыніцы, якія атрымліваюцца ад камерцыйных банкаў і іншых юрыдычных і фізічных асоб
3.1.2.1	Дзяржаўныя кароткатэрміновыя аблігацыі
3.1.2.1.1	прыцягненне сродкаў
3.1.2.1.2	пагашэнне асноўнай сумы запазычанасці
3.1.2.2.	Дзяржаўныя доўгатэрміновыя аблігацыі
3.1.2.2.1	прыцягненне сродкаў
3.1.2.2.2	пагашэнне асноўнай сумы запазычанасці
3.1.2.3.	Казначэйскія вакалі
3.1.2.3.1	прыцягненне сродкаў
3.1.2.3.2	пагашэнне асноўнай сумы запазычанасці
3.1.2.4.	Іншыя дзяржаўныя каштоўныя паперы
3.1.2.4.1	прыцягненне сродкаў
3.1.2.4.2	пагашэнне асноўнай сумы запазычанасці
3.1.2.5.	Змяненне астаткаў сродкаў бюджэту на рахунках камерцыйных банкаў (у рублях)
3.1.2.5.1	астаткі на пачатак справядачнага перыяду
3.1.2.5.2	астаткі на канец справядачнага перыяду
3.1.3.	Крыніцы, якія атрымліваюцца з іншых сектараў дзяржаўнага кіравання
3.1.3.1.	Бюджэтыныя пазыкі, атрыманыя ад дзяржаўных пазабюджэтных фондаў
3.1.3.1.1	атрыманне бюджэтных пазык з дзяржаўных пазабюджэтных фондаў
3.1.3.1.2	пагашэнне асноўнай сумы запазычанасці
3.1.3.2.	Бюджэтыныя пазыкі, атрыманыя ад бюджэтаў іншых узроўняў
3.1.3.2.1	атрыманне бюджэтных пазык з бюджэтаў іншых узроўняў
3.1.3.2.2	пагашэнне асноўнай сумы запазычанасці
3.1.4.	Іншыя крыніцы ўнутранага фінансавання
3.1.4.1	атрыманне пазык, крэдытаў
3.1.4.2.	пагашэнне асноўнай сумы запазычанасці
3.1.5.	Аперацыі па сродках у замежнай валюце
3.1.5.1.	Розніца, якая ўтварылася пры змяненні курса замежнай валюты (курсовая розніца)
3.1.5.2.	Канвертацыя замежнай валюты (купля-продаж)

Дадатак 3 да Закона Рэспублікі Беларусь
«Аб бюджэтнай класіфікацыі Рэспублікі Беларусь»

Класіфікацыя крыніц знешняга фінансавання дэфіцыту рэспубліканскага бюджэту Рэспублікі Беларусь

Код	Назва крыніц
3.2.	Знешняе фінансаванне
3.2.1.	Чыстыя крэдыты міжнародных фінансавых арганізацый
3.2.1.1	выкарыстанне крэдытаў
3.2.1.2	пагашэнне асноўнай сумы пазыкі

А З ПРАБЛЕМАМІ МОЛАДЗЬ РАЗБЯРЭЦЦА САМА

Магчыма, што на базе ААН у хуткім часе будзе створана новая арганізацыя — Міжнародная асамблея дзяцей і моладзі.

Ідэя гэтага ўзнікла сёлета ў Нью-Йорку, на маладзёжным форуме, прымеркаваным да Гульняў добрай волі. Сярод яго ўдзельнікаў (юнакоў і дзяўчат з 36 краін свету) быў прадстаўнік і нашай дзяржавы — студэнт ІІ курса БДПА Сяргей Бальшакоў, дэлегіраваны на форум беларускім прадстаўніцтвам Дзяцічага фонду ААН (ЮНІСЕФ).

З Усходняй Еўропы на сустрэчу былі запрошаны толькі тры дзяржавы. Тым больш прыемна, што ў іх састаў, акрамя Румыніі і Украіны, увайшла Беларусь.

Маладыя людзі абмяркоўвалі не толькі ідэю стварэння но-

вай арганізацыі. Сам Сяргей расказвае, што яны разгледзелі 14 асноўных праблем: забруджванне навакольнага асяроддзя, СНІД, адукацыя, насілле, наркатычная і алкагольная залежнасць, правы дзяцей, здароўе, раўнапраўе дзяўчат, дзяціна праца, расізм, беднасць, дзеці-сіроты, дзеці-інваліды і захаванне міру.

— Паколькі я найбольш да-сведчаны ў праблеме СНІДу — займаўся гэтым раней — то ўвайшоў у састаў «СНІД-аўскай» групы, разам з аўстралійскай дзяцічнай і хлопцам з Афрыкі. Шмат на чым давялося засяро-

дзіць увагу: на адукаванасці насельніцтва, псіхалагічных бар'ерах ВІЧ-інфіцыраваных і іх блізкіх. Слышліся на думцы, што, каб прыпыніць распаўсюджванне ВІЧ сярод наркаманаў, неабходна ўводзіць для іх бясплатны абмен выкарыстаных шпрыцаў на новыя. Дарэчы, такая практыка ўжо існуе ў Светлагорску.

Нашы праблемы і шэраг іншых былі выказаны перад работ-

нікамі ААН, журналістамі і прадстаўнікамі нацыянальных місій.

Пагадзіцеся, прыемна ба-чыць, што да цябе ставяцца з увагай. Думаю, у Нью-Йорку гэта адчулі ўсе мае ровеснікі. Асабліва ў той момант, калі размаўлялі з віцэ-прэзідэнтам ЗША Альбертам Горам — ён асабіста падыходзіў да кожнага, знаёміўся, паціскаў руку.

Валерыя АЎСЯНІК.

Аляксандр СЫЧОЎ:

«ГЛАБАЛІЗАЦЫЯ СУСВЕТНАЙ ЭКАНОМІКІ РАЗАМ З ПОСПЕХАМІ НАРАДЗІЛА І БЕЗЛІЧ ПРАБЛЕМ»

Інтэрв'ю пастаяннага прадстаўніка
Рэспублікі Беларусь пры ААН А. М. СЫЧОВА
карэспандэнту «Звязды»

— Аляксандр Мікалаевіч, 53-я сесія Генеральнай Асамблеі ААН адкрыецца 9 верасня. Папярэднія сесіі Генасамблеі звычайна пачыналіся ў трэці аўторак верасня. Чым выклікана гэта змяненне?

— Яно абумоўліваецца неабходнасцю адвесці больш часу для работы Генеральнага камітэта, які традыцыйна пачынае свае пасяджэнні непасрэдна пасля адкрыцця сесіі і прадстаўляе свой даклад Генеральнай Асамблеі да пачатку агульнапапулярнай дыскусіі. Як паказала практыка апошніх гадоў, Генеральнаму камітэту, які займаецца разглядам мэтазгоднасці ўключэння таго ці іншага пытання ў парадак дня сесіі і размеркаваннем пунктаў парадку дня паміж пленарнымі пасяджэннямі і галоўнымі камітэтамі, недастаткова аднаго тыдня для якаснага завяршэння сваёй работы. Хачу адзначыць, што папярэдні парадак дня гэтай сесіі Генасамблеі ўключае больш як 160 пытанняў. Адпаведна, пачынаючы з 53-й сесіі Генеральнай Асамблеі, гэтакім камітэту даецца два поўныя тыдні для падрыхтоўкі свайго дакладу.

Зменена таксама працягласць агульнапапулярнай дыскусіі, якая не будзе перавышаць двух тыдняў. Раней агульная спрэчка праходзіла на працягу трох тыдняў. У гэтым годзе агульнапапулярная дыскусія пачнецца 21 верасня і завершыцца 2 кастрычніка.

— У чым асаблівасці 53-й сесіі Генасамблеі?

— Разнастайныя наступствы заканчэння «халоднай вайны» працягваюць аказваць значны ўплыў на сітуацыю ў розных рэгіёнах свету. Міжнароднае супольніцтва дагэтуль не можа пераадолець негатывыя вынікі краху двухполюснай сістэмы. Сведчаннем таму з'яўляюцца міжэтнічныя канфлікты ў былой Югаславіі, шэрагу краін СНД, Азіі і Афрыкі.

Глобалізацыя сусветнай эканомікі і лібералізацыя сусветнага гандлю паклалі пачатак эканамічнаму росту, але разам з тым нарадзілі і безліч праблем, у тым ліку нестабільнасць і крызіс на шэрагу фінансавых рынках. Непакоеччэ чалавецтва і абвастрэнне праблем арганізацыянай злучанасці, распаўсюджванне наркатыкаў і тэрарызму.

Змяненні, якія адбываюцца,

патрабуюць умацавання сістэмы ААН у якасці ўнікальнага шматбаковага механізму ўзгодненых дзеянняў міжнароднага супольніцтва, і, адпаведна, вышэйпералічаныя праблемы знайшлі сваё адлюстраванне ў папярэднім парадку дня 53-й сесіі Генасамблеі.

— Якія задачы давядзецца вырашаць дэлегацыі Рэспублікі Беларусь у ходзе гэтай сесіі Генасамблеі?

— Сярод практычных задач і прыярытэтных пытанняў хацелася б вылучыць выкарыстанне назапашанага вопыту і патэнцыялу ААН для вырашэння задач сацыяльна-эканамічных і дэмакратычных пераўтварэнняў у Беларусі, далейшае прасоўванне ідэі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь А. Р. Лукашэнка аб стварэнні бяз'ядзернай прасторы ў Цэнтральнай і Усходняй Еўропе, адлюстраванне ў рэзалюцыях Генасамблеі адэкватнага ўкладу Беларусі ў працэсы ядзернага і звычайнага раззбраення, далейшую мабілізацыю намаганняў міжнароднага супольніцтва па мінімізацыі наступстваў аварыі на Чарнобыльскай АЭС і інш.

— Што робіцца ААН па святкаванню 50-годдзя Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека?

— Практычна ўсе арганізацыі сістэмы ААН запланавалі мерапрыемствы, якія адлюструюць ролю праваабарончай праблематыкі ва ўсіх аспектах жыцця грамадства і, адпаведна, на ўсіх напрамках дзейнасці Арганізацыі.

Дэлегацыя Беларусі на розных форумах ААН неаднаразова заяўляла аб прыхільнасці нашай краіны духу і літару Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека і венскіх дакументаў, падмацоўваючы гэта канкрэтнымі фактамі. Мы зыходзім з узаемазалежнасці паміж дэмакратыяй, развіццём і лавагай да правоў чалавека. Беларусь падтрымлівае комплексны і глабальны падыход да пытанняў правоў чалавека, у рамках якога ўсе правы — грамадзянскія, культурныя, эканамічныя, палітычныя і сацыяльныя, — з'яўляюцца раўназначнымі, узаемазвязанымі і ўзаемадапаўняльнымі. Наша краіна таксама выступае супраць двайных стандартаў пры разглядзе і ацэнцы сітуацыі ў галіне правоў чалавека.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

ЧЕШСКИЕ ФИРМЫ ПРИГЛАШАЮТ К СОТРУДНИЧЕСТВУ

1. FRANCES a.s.

Производитель недорогих почтовых конвертов: 110x220 — 0,010 USD, 162x229 — 0,014 USD и др. Широкий ассортимент других конвертов и пакетов.

2. IU s.r.o.

Предлагает б/у полиграфические машины (пр-во Чехия): ROMAYOR 314 — от 4000 USD, DOMINANT 714 — от 10 000 USD, DOMINANT 724 — от 20 000 USD, DOMINANT 745 — от 50 000 USD.

Возможна поставка новых полиграфических машин по низким ценам.

3. JIHOCESKE PIVOVAR a.s.

Предлагает знаменитое чешское пиво в жест.банках, в бутылках и бочковом. В банках — ПЛАТАН 12%, упаковка 24x0,33 — 4,8 USD за упаковку. В бутылках — ПЛАТАН 10%, упаковка 20x0,5 — 5,4 USD за упаковку.

4. ZLINER s.r.o.

Предлагает автобусы городские KAROSA (пр-во Чехия) после кап.ремонта по цене от 14 000 USD, городские и пригородные автобусы IKARUS по цене около 8 500 USD.

5. COLORLAK a.s.

Крупнейший производитель лакокрасочной продукции: лаки, краски, эмали, шпатлевки, разбавители, отвердители, пропиточные составы, наливные материалы. Высокое качество, низкие цены. Возможен бартер с серьезными химическими предприятиями.

6. VULKAN a.s.

Единственный в Чехии производитель латексных товаров широкого потребления: широкий ассортимент презервативов (от 0,036 USD), шарик воздушный (от 0,012 USD), пустышки и соски детские (от 0,12 USD),

Если Вас заинтересовало предложение какой-либо фирмы, обращайтесь по тел.(017) 226-24-06(Минск, «ИнформНТЦ») и бесплатно получите интересующую Вас информацию.

перчатки медицинские (от 0,035 USD), бытовые (от 0,4 USD), технические (от 0,75 USD), ветеринарные (от 1,0 USD), шапочки для купания (от 0,57 USD), глазные пилетки (от 0,13 USD) и др.

7. MATE a.s.

Производитель погрузчиков дизельных 2; 2,5; 3 тонны (от 15 000 USD), погрузочных манипуляторов 2,5 т с подъемом до 6,7 м (от 57 000 USD). Осуществляет продажу погрузчиков BALKANCAR (от 700 USD) и DESTA (от 2 000 USD) б/у после кап.ремонта.

8. CHODOV

Производитель изысканной цветной фарфоровой посуды ручной работы. Сервизы чайные, кофейные и др. Вазы, чашки, сахарницы, молочницы, соусницы и мн.др.

9. G.T. MANDL a.s.

Предлагает техническую гофрированную бумагу для упаковки промышленных товаров (1 180 USD за тонну).

10. MODEL OBALY a.s.

Производитель тары и упаковки из гофрированного картона 250...600 г/м². Возможно нанесение печати 2-х, 4-х и 5-цветной, тиснение фольгой. Используется для упаковки электронной, стеклянной и керамической продукции.

11. KERKA s.r.o.

Изготовитель овсяных (0,36 USD за 1 кг), пшеничных (0,32 USD за 1 кг), ячневых хлопьев (0,39 USD за 1 кг), крупы перловой (0,25 USD за 1 кг).

12. EST a.s.

Широкая гамма ручных пистолетов-распылителей лакокрасочных материалов (115 DM). Подвижные распылительные устройства, пеногенераторы, кабины для нанесения порошкообразных лакокрасочных

материалов, камерные отверждающие печи, шланги высокого и низкого давления, принадлежности и др.

13. ALIKA a.s.

Предлагает разные сорта орехов: арахис (1250 USD за тонну), миндаль, лесные, кешью и др. Сушеные плоды. Разнообразная упаковка. Низкие цены.

14. ALFA PLASTIK a.s.

Крупнейший производитель пластиковой тары для мяса (1,5 USD), молока (1,85 USD), пива (2,3 USD), водки (1,75 USD), печенья и хлеба (2,2 USD). Пластиковые косметические флаконы. Широкий ассортимент пластиковых бытовых товаров — ведра, корзины, тазы, сосуды для сыпучих и жидких материалов, мыльницы и т.п.

15. EKEN

Производитель котлов для отопления частных жилых домов, общественных и производственных помещений (от 690 USD). Используются дрова и древесные отходы. Экономичны, просты в использовании, совместимы с другими системами отопления.

16. ЗАВОД ДЕРЕВООБРАБАТЫВАЮЩИХ МАШИН

Производит широкий ассортимент лисорам (от 40 000 USD), автоматических станков для профилирования полотен, дисков, лент (10 500 USD).

17. ASONA a.s.

Предлагает грузовые автомобили AVIA (Чехия) б/у 3-5 лет, после капитального ремонта. AVIA 30 дизель, 3,3 т, от 7 500 USD; AVIA 31 дизель, 3,7 т, от 7 600 USD. Возможен бартер на более старые автомобили.

ДЗЯРЖАЎТАІНСПЕКЦЫЯ ПАВЕДАМЛЯЕ

Гэтымі днямі ў Мінску супрацоўнікамі Дзяржаўтаінспекцыі праводзіцца аперацыя «УВАГА — ДЗЕЦІ ІДУЦЬ У ШКОЛУ», якая пачалася 25 жніўня і будзе доўжыцца да 10 верасня. Паралельна з ёю, але ўжо ў рамках рэспублікі (з 1 па 30 верасня) пад патранажам ДАІ праходзіць яшчэ адно мерапрыемства: «ДАРОГАМ — БЯСПЕКУ, ПРАДАК І КУЛЬТУРУ».

Няцяжка здагадацца, што ўсе гэтыя падкантрольныя даішнікам месячнікі і паўмесячнікі праводзяцца не дзеля птушчак, а з мэтай прымусіць вадзіцеляў і пешаходаў паважаць Правілы дарожнага руху: не садзіцца за руль «пад градушам», не ліхачыць, прытрымлівацца дарожных знакаў і разметкі. Факты сведчаць: з пачатку года на дарогах рэспублікі было ўчынена звыш 4 тысяч ДТЗ, у якіх загінула амаль 1000 чалавек. У чатыры разы болей пацярпелых з траўмамі рознай ступені цяжкасці, сярод якіх нямала дзяцей.

Паралельна з гэтай бядой з'явілася яшчэ адна. Апошнім часам няўмольна расце колькасць

завезеных на тэрыторыю Беларусі аўтатранспартных сродкаў па падрабленых дакументах, з перабітымі нумарамі кузава і рамы.

Пачасціліся і ўгоны аўто. Статыстыка паказвае, што толькі ў Мінску за 8 месяцаў сёлета года зарэгістраваны 121 аўтаўгон. За гэты ж перыяд часу сталічныя інспектары ДАІ выявілі 51 падраблены тэхпаспарт, 1 фальшывае пасведчанне мытні. Аж 218 машын аказаліся са змененымі нумарамі рухавікоў і 353 — з «перабітымі» нумарамі кузава. Як вынік, уладальнікам 236 аўтамабіляў адмоўлена ў рэгістрацыі.

Як правіла, лёс такіх машын пасля вынясення суроўага прыговору сумны. Іх уладальнікам трэба дабівацца дазволу на мытні, каб вывезці аўтамабіль туды, дзе ён быў куплены, і паспрабаваць знайсці гаспадара ці фірму, з якімі афармлялася зделка на куплі-продажу тавару, каб

вярнуць грошы. У іншым выпадку «жалезны конь» можа быць на доўгачасовым захоўванні ў гаражы яго ўладальніка. Праўда, ездзіць на машыне не рэкамендуецца.

Ёсць яшчэ варыянт, калі выкупілі па падрабленых дакументах, напрыклад, па даверанасці, угнаны аўтамабіль. А ў міліцыі гэта высветлілася, і да таго ж знайшоўся сапраўдны гаспадар транспартнай адзінкі. Тады, хутчэй за ўсё, з пакупкі прыдзецца развітацца без усякай грашовай кампенсцыі.

Часцей за ўсё ў сеткі аферыстаў на мінскім аўтамабільным рынку, што ў Малінаўцы, трапляюць расіяне. Вось некалькі свежых прыкладаў.

28 жніўня 1998 года грамадзянін Санкт-Пецярбурга К. звярнуўся ў МРЭА г. Мінска з мэтай зняць з уліку «Фольксваген-Транспарцёр», за які ён уплаціў 10 тысяч «зялёных». Цікава, што прадаўцы самі загна-

лі аўтамабіль на берагі Нявы і ўручылі яго новаспечанаму гаспадару разам з падрабленымі дакументамі. Да высветлення сталічнымі работнікамі ДАІ ўсіх абставінаў з'яўлення гэтай машыны гаспадар на яе можа толькі пазіраць збоку.

Крыху раней «пракалоўся» на мінскім аўтарынку яшчэ адзін пецярбуржац. У быццам бы мінчаніна ён купіў «Форд-Сіеру», на якой красаваліся дзяржаўныя нумарныя знакі 81-81 ME, і тэхпаспарт як быццам быў у парадку. Калі спатрэбілася машыну зняць з уліку, то высветлілася, што пад такім дзяржнумарам зарэгістраваны зусім іншы аўтамабіль, а прыкладзены тэхпаспарт — проста паддробка. А ўсё пачыналася з тэлефоннага звонка па звычайнай аб'яве ў газеце, што прадаецца аўтамабіль.

Трапляюцца на вудачку да мясцовых аўтадалякоў і землякі-беларусы. Жыхар Мінска Х. без задняй думкі задумаў паста-

віць на ўлік у ДАІ куплены ў Літве аўтамабіль «Фольксваген-Джэта». Пры аглядзе машыны высветлілася, што нумар рухавіка на ёй зменены, аб чым сведчыць даведка эксперта.

Безумоўна, кожны такі выпадак — гэта трагедыя для чалавека, бо сёння сабраць грошы на куплю ўласнага аўто далёка не проста.

Як правіла, «пракалоўца» ў аўтабізнэсе тыя, хто хоча як мага танней набыць аўто, ці давярае афармленне дакументаў зусім незнаёмым асобам.

Работнікі дзяржаўтаінспекцыі рэкамендуюць больш сур'ёзна ставіцца да працэдур куплі-продажу аўто. Тады, відаць, і «спраў» па сумніўных машынах будзе менш. Пакуль жа што-месяц толькі ў сталічным міжрэчным рэгістрацыйна-экзаменацыйным аддзеле іх набіраецца да 20. Прычым стабільнасць захоўваецца.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

КУПІЦЬ АЎТАМАБІЛЬ — ГЭТА ЯШЧЭ НЕ ЎСЁ...

Толькі факт

● Калі ў Беларусі ў сярэдзіне 70-х гадоў здабывалася амаль 8 мільёнаў тон нафты ў год, то зараз — 1,8 мільёна.

● Амаль паўмільярда людзей на Зямлі сутыкаюцца з праблемай няхваткі прэснай вады. Да 2025 года іх колькасць можа ўзрасці да 2,8 мільярда чалавек, што складае 35 працэнтаў усяго насельніцтва планеты, колькасць якой да гэтага часу дасягне 8 мільярдаў чалавек.

● У 1 паўгоддзі ў рэспубліцы выдадзена 425 найменняў беларускамоўных кніг; 168 з іх убачылі свет дзякуючы дзяржаўным выдавецтвам.

● Летас у рэспубліцы было рэалізавана 9315 тысяч дэкалітраў вінай прадукцыі.

● Зазнакі сёння займаюць у Беларусі 657 тысяч гектараў зямлі, або 3 працэнты тэрыторыі рэспублікі.

ЗНАКАМІТЫ РУСКІ МАСТАК МІКАЛАЙ НЕЎРАЎ ДАЖЫВАЎ СВОЙ ВЕК У АДЗІНОЦЕ, МАЛЮЮЧЫ КРУГЛЯНСКІХ СЯЛЯН

ІМЯ ГЭТАГА МАСТАКА не так шырока вядома сярод нашых суайчыннікаў як, напрыклад, Рэпіна ці Шышкіна. Аднак амаль кожны з нас прыгадае рэпрадукцыі карцін Мікалая Неўрава на сацыяльна-тэмы са школьных падручнікаў.

Калі каротка сказаць пра біяграфію Неўрава, то ён быў карэнным масквічом, нарадзіўся ў купецкай сям'і, вучыўся ў Маскоўскім вучылішчы жывапісу, скульптуры і дойлідства, а потым і выкладаў у гэтай навучальнай установе. Неўрава называлі геніяльным мастаком, і пра прызнанне ягонай творчасці і мастацкага таленту сведчыць той факт, што ў 1898 годзе пасля смерці Трацякова яму прапанавалі заняць пасаду дырэктара галерэі, але 68-гадовы мастак адмовіўся, спаслаўшыся на старасць і хваробы.

Апошнія гады свайго жыцця Мікалай Неўраў жыў на Кругляншчыне, але лёс яго і да гэтага часу застаецца для нас загадкавым: даныя біяграфіі мастака і цяперашніх даследчыкаў ягонай творчасці нават у колькасці гадоў, пражытых у апошнім прытулку — сельскім маёнтку ў вёсцы Лыскаўшчына, — не супадаюць, не кажучы ўжо пра прычыны тых ці іншых учынкаў, падзей. Толькі ў адным меркаванні сыходзяцца знаўцы жыцця Неўрава: стары скончыў жыццё самагубствам ад тугі і адзіноцтва...

Шчыра кажучы, паглядзеўшы на хату, дзе пражыў свае апошнія гады вядомы мастак-перадзвіжнік, захацелася таксама атрымаць падобны «апошні прытулак». Маляўнічы пагорак ля ма-

Сёння ў Магілёве ўрачыста адкрываецца міжнародны пленэр па жывапісу памяці вядомага рускага мастака-перадзвіжніка Мікалая Неўрава, які апошнія гады свайго жыцця правёў у маёнтку вёскі Лыскаўшчына ў цяперашнім Круглянскім раёне.

Аўтапартрэт Мікалая Неўрава.

ленькай рачулікі, назву якой ніхто не здолеў успомніць, цяніцца алеі векавых ліп — тым дрэвам, якія растуць побач з хатай, напэўна, гадоў дзвесце. Цішыня і спакой...

Напярэдадні пленэра на Кругляншчыне самой хатай заняліся раённыя ўлады. Пчалары Анатоля Станіслававіча Хаўратовіча пасялілі ў адзін пакой, а ў астатніх ідзе рамонт: да прыезду гасцей тут зробіць камін, прывяжуць мэбля. Былы гаспадар хаты скардзіцца, што яго, напэўна, і зусім адсюль выселяць. Падставы, сапраўды, для гэтага ёсць: плануецца, што ў будучым у Лыскаўшчыне будзе дом-музей Мікалая Неўрава. Сама хата вельмі старая, але вельмі моцная. Рабочыя, якія

Маёнтак у вёсцы Лыскаўшчына.

займаліся рамонтам, расказалі, што будавалася яна не менш як 150—200 гадоў таму з хвойнага лесу — сасны і елкі. Праўда, Станіслававіч аўтарытэтна дадаў, што, па ягонаму асабістаму меркаванню, дом гэты будаваўся ў той час, калі на Русі яшчэ не было пілы — ён зроблены толькі сякерай, а значыць гэтак збудаванню амаль тры стагоддзі. Так ці інакш, а ўсе прысутныя пры нашай размове спецыялісты пацвердзілі: калі ашалеваць хату, то праціць яна яшчэ некалькі соцень гадоў без капітальнага рамонту!

Таму і не выпадкова, што за гэты невялікі, але маляўнічы і дыхтоўны маёнтак ішла жорсткая барацьба, якая, у сваю чаргу, адыграла трагічную ролю ў лёсе мастака Мікалая Неўрава.

ВЕРСІЙ НАКОНТ УЛАДАЛЬНІКАЎ раваго маёнтка існуе сёння некалькі. Першая з іх выкладзена ў «Кнізе памяці» Круглянскага раёна: там распавядаецца, што гэты куток Лыскаўшчыны належаў генералу Чарняеву — уладжэнцу гэтых мясцін, легендарнаму чалавеку, які насуперак царскаму ўказу адправіўся ў Сербію ваяваць з туркамі і стаў нацыянальным героем гэтай краіны. Ёсць меркаванне,

што Чарняеў сябраваў з мастаком, алекаваўся над ім, а потым падарыў яму дом. Пасля смерці генерала ягоная жонка звярнулася ў суд з іскам аб вяртанні маёмасці. Суд вырашыў справу на карысць удавы, і за некалькі гадаў да прыбыцця ў маёнтак судовых выканаўцаў стары мастак застрэліўся.

Іншую гісторыю нам распавяла Зінаіда Яфімаўна Кунец, мясцовая знаўца жыцця і дзейнасці Мікалая Неўрава.

Маёнтак, які ўсё ў акрузе, належаў пану Лапандзіну, які ён перадаў Неўраву да канца жыцця. Гавораць, што пан і мастак не вельмі ладзілі паміж сабой, і калі да Лапандзіна прыйшоў ліст ад сына з Яраслаўля з просьбай знайсці жыллё, каб прыехаць усёй сям'ёй летам на дачу, уладальнік хутка вырашыў выселіць мастака з маёнтка, прадаставіўшы яму іншую кватэру ў суседняй вёсцы Грыбіна. Неўраў моцна пакрыўдзіўся і ўсё паўтараў — так успамінае дачка ягонай кухаркі: «Стары чорт, нікому я не патрэбен... Толькі паміраць...»

У прынцыпе, канец у гэтых гісторыях таксама цалкам аднолькавы...

Мясцовыя прыгожыя пейзажы душы Неўрава як мастака не краналі. На першым этапе свайго кар'еры ён маляваў партрэты ўсёй маскоўскай знаці, а потым пісаў жанравыя карціны з жыцця мяшчан, часта — сатырычнай накіраванасці, і, вядома, гістарычныя палотны, якія сталі вельмі вядомымі. У якасці натуршчыкаў ён запрашаў да сябе сялян Лыскаўшчыны і навакольных вёсак — то па парадзе знаёмых, то самастойна, калі ўбачыць прахожага чалавека, які падыходзіў яму па вобразу. Па ўспамінах, ён плаціў за гадзіну пазіравання 40 капеек, але для жывасці рукаў настойліва прапаноўваў сваім персанажам прымаць сто грамаў спірту і кубак моцнага чаю.

Гавораць, што Неўраў быў вельмі педантычным чалавекам. Яму было за 70 гадоў, ён жыў у глухой правінцыі, але ўсё роўна выконваў усе правілы этыкету. Ён кожную раніцу апраўнаў чыстую бялізну, ёў і спаў ён заўсёды ў строга вызначаным для гэтага часу, рабіў заўвагі па кожнаму няправільна пакладзенаму на стол відэльцу і патрабаваў, каб у хаце было не менш 16 градусаў цяпла.

СЯЛЯНЕ, МЯРКУЮЧЫ ПА ўСПАМІНАХ, вельмі любілі мастака, хаця, відаць, і лічылі яго дзіваком. Як успамінаў у гутарцы з Зінаідай Яфімаўнай Кунец адзін

са старэйшых жыхароў Лыскаўшчыны (на пачатку 60-х гадоў) Павел Ульянавіч Дзямбіцкі, Мікалай Васільевіч быў вельмі добрым чалавекам і кожную суботу даваў грошы беднякам, але таксама строга вызначаную суму, не больш як 26 капеек.

Людзі з акругі ў дзень пахавання Мікалая Васільевіча Неўрава пакідалі работы і пайшлі развітацца з ім. Пахавалі яго за могілкамі, які ўсё, хто накладвае на сябе рукі. Гавораць, што потым на яго перапахаванне даў грошы Рэпін, але ніякіх доказаў візітаў знакамітых мастакоў — сяброў Неўрава як пры ягоным жыцці, так і пасля смерці, не захаваўся.

ШТО СТАЛАСЯ З МАЁМАСЦЮ Мікалая Неўрава, ніхто не ведае. Ягоных карцін-арыгіналаў на Кругляншчыне няма. Адзіная і апошняя, якую бачылі людзі сталага ўзросту, але не памятаюць, што ўвогуле на ёй было намалёвана, належаў жыхару Лыскаўшчыны Антону Варвановічу. Стары распавядаў, што яе падарыў ягонаму бацьку сам Неўраў, таму што той працаваў у мастака і добра з усім спраўляўся. Прыкладна ў 1948 годзе да Антона прыездзілі людзі са сталічнага мастацкага музея, напрасілі ім аддаць карціну, а калі трыба людзям — дык гаспадар каштоўнасці з ёй расставіў лёгка.

У Круглянскім краязнаўчым музеі ёсць толькі рэпрадукцыі і адна копія. Ёсць некалькі чорна-белых рэпрадукцый, зробленых па заказе ў Трацякоўскай галерэі, у Грыбінскай сельскай бібліятэцы. Але і без арыгіналаў кожны шкаляў у акрузе Лыскаўшчыны і Грыбіна ведае, хто такі Мікалай Васільевіч Неўраў, дзякуючы намаганням настаўнікаў і бібліятэкаркі Зінаіды Яфімаўны Кунец, якія праводзяць урокі пра знакамітага мастака, чьё імя звязана, няхай і трагічным чынам таксама, з гэтымі мясцінамі.

Да мастацкага пленэра памяці Мікалая Неўрава прыведзена ў парадка і яго магіла, якая цяпер знаходзіцца на тэрыторыі маёнтка, у парку. Паставілі там, сярод ліп, лаўку і альтанку. На хату павесілі мемарыяльную дошку. Заўтра ў Лыскаўшчыну прыедуць мастакі і будуць маляваць цяперашніх тутэйшых сялян і тых прыгожых мясцін, якія калісьці не жадалі адлюстроўваць на сваіх палотнах знакаміты мастак-перадзвіжнік, але настолькі любіў гэты кут, што застаўся тут назаўсёды...

Ілона ІВАНОВА.
Фота Ірыны САВОСІНАЙ.
Круглянскі раён.

Карціна М. Неўрава «Сямейныя разлікі».

СЁННЯ — МІЖНАРОДНЫ ДЗЕНЬ САЛІДАРНАСЦІ ЖУРНАЛІСТАЎ

Журналісты свету адзначаюць яго ў 41-ы раз. Свята салідарнасці работнікаў мас-медыя ўстаноўлена ў маі 1958 г. рашэннем карэса Міжнароднай арганізацыі журналістаў (МАЗ) у памяць аб чэшскім журналісце-антыфашысце Юліусе Фучыку, закатаваным гітлераўцамі ў гэты дзень у 1943 г.

Паводле даных Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, век журналіста кароткі — у сярэднім 40 гадоў. Па працягласці жыцця яны «апырэдзілі» і шахцёраў, і паліцэйскіх, ды і людзей іншых прафесій. І ў рэйтынгу ЮНЕСКО журналісты па найменшай працягласці жыцця ідуць другімі, следам за шахцёрамі.

А вядомы венгерскі медык К. Гамбаш, зыходзячы з больш як 30-гадовых назіранняў за здароўем прадстаўнікоў «чацвёртай» ўлады, сцвярджае, што прафесія журналіста — адна з самых небяспечных для здароўя: толькі 30 працэнтаў іх дажываюць да пенсійнага ўзросту.

Галоўныя прычыны хуткага зношвання арганізма работнікаў прэсы — напружаная праца, пастаянныя стрэсы.

Падрыхтаваў Рыгор ГАНЖУРАЎ.

ПРЭМ'ЕРА ПЕСНІ

НА НЯМІЗЕ

На сваёй сольнай вечарыне, якая адбылася сёлета падчас Свята беларускай песні і паэзіі ў Маладзечне, Якаў Навуменка прапанаваў рэпертуар з разнастайных твораў. Прагучала і новая песня «На Нямізе», напісаная ім на верш Уладзіміра Мазго. Гэты паэтычны твор ужо быў пакладзены на музыку Зміцеру Яўтуховічам яшчэ ў 1992 годзе, але не выконваўся. Якаў вырашыў у сваім стылі пакласці на музыку тэкст.

Цёпла ўспрынялі на канцэрце песню «На Нямізе». Сустрэча закаханых успрымаецца алегарычна. Знакамітую ў гісторыі раку, на якой раскінуўся Мінск, з цягам часу закавалі, прымуслі бегчы ў падземеллі. Мо так станецца і з каханнем, што паяднала дваіх? Мо толькі памяць будзе жыць яго? Мелодыя і тэкст песні абуджаюць прамыністае пачуццё, доўжаць яго імгненні...

Міхась ШАВЫРКІН.

На Нямізе, на Нямізе
Мы сустрэліся з табой.
Нібы ў кнізе, нібы ў кнізе
Прачытаў я смутак твой.
Мабыць, лёгкая сукенка
Аблячынкаю была:
Як нябесная паненка
Над зямлёю ты плыла.
ПРЫПЕЎ:
А Няміга, а Няміга
Абудзіла берагі,
Калі ціха ты сказала,

Ты сказала: «Дарагі!»
Ты шпэталла ціха словы,
Ты шпэталла: «Я — твая...»,
Дзе зліліся, як дзве кроплі, ты і я.

Чараўніца, чараўніца —
Тая ноч ля камяніц.
Што дазволіць далучыцца
Да стагодніх таямніц.
Ля Траецкага прадмесця
Дапаможа зорны міг
Нам пранесці, нам пранесці

Таямніцу удаваіх.

ПРЫПЕЎ.

Засынаюць, засынаюць
І двары, і ліхтары.
Заклінаю, заклінаю:
Спадзяванне падары!
Выпадковая сустрэча,
Нібы знічка, праймачыня.
Нават вечнасць, нават вечнасць
Нас не зможа разлучыць.

ПРЫПЕЎ.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:

Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.

Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЭЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

Рэгістрацыйны нумар 1.

НАШ АДРАС: Рэдакцыя газеты «Звязда», вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, 220013, г. Мінск.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйнага — 68-27-41, крымінальнай хронікі і фінансавых экспертыз — 32-38-02, эканомікі — 32-31-21, палітыкі — 68-28-69, 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, тэатра- і мастацкага — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносін — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навуцы і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідатцы вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Магілёве — 31-13-75; бухгалтэры — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-04-52, 32-31-98.
ФАКС: 68-27-79. **E-mail:** daily@zvyazda.belpak.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у пераліску з чытацтвамі. Матэрыялы, пазначаныя значком «носіць рэкламны характар», адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79. Тыраж 80.779. Індэк 63850. Зак. № 5333. Выходзіць 250 разоў у год. Нумар падпісанні ў 20.15. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12